

CZĘŚĆ

KARTY REKOMENDACYJNE
ZMIAN PRAWNYCH I SYSTEMOWYCH
WDROŻENIA MODELU GMINNY
STANDARD WYCHODZENIA
Z BEZDOMNOŚCI
ORAZ STANDARDÓW USŁUG
W SZĘŚCIU OBSZARACH

*materiał przedłożony do oceny MPiPS, może podlegać dalszym zmianom

1. Rekomendacje ogólne

- Rekomendacja nr 1 – definicja osoby bezdomnej
- Rekomendacja nr 2 – definicja osoby zagrożonej bezdomnością
- Rekomendacja nr 3 – diagnozowanie problematyki bezdomności w gminie
- Rekomendacja nr 4 – właściwość miejscowa gminy
- Rekomendacja nr 5 – uregulowanie zasad prowadzenia polityki społecznej

2. Rekomendacje z obszaru partnerstwa lokalnego

- Rekomendacja nr 1 – wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych w zakresie funkcjonowania partnerstw lokalnych w formie związków stowarzyszeń.
- Rekomendacja nr 2 – umocowanie umów partnerstwa lokalnego

3. Rekomendacje z obszaru pracy socjalnej

- Rekomendacja nr 1 – rozdzielenie pracy socjalnej od czynności administracyjnych (związanych w szczególności z przyznawaniem świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej).
- Rekomendacja nr 2 – uregulowanie uprawnień pracowników socjalnych w zakresie przeprowadzania wywiadów środowiskowych
- Rekomendacja nr 3 – zapewnienie dostępności specjalistów przy realizacji pracy socjalnej.
- Rekomendacja nr 4 – rozszerzenie zadań własnych gminy oraz pracownika socjalnego.
- Rekomendacja nr 5 – informowanie właściwych miejscowo Ośrodków Pomocy Społecznej o możliwości występowania trudnej sytuacji życiowej dłużnika.
- Rekomendacja nr 6 – Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności.
- Rekomendacja nr 7 - Udzielanie pracy socjalnej osobom odbywającym karę pozbawienia wolności na 6 miesięcy przed opuszczeniem zakładu karnego.

4. Rekomendacje z obszaru mieszkalnictwa i pomocy doraźnej

- Rekomendacja nr 1 – dot. wprowadzenia obowiązku tworzenia gminnych programów rozwiązywania problemu bezdomności opartych na szczegółowej diagnozie w zakresie problemu bezdomności i sporządzonych zgodnie z Gminnym Standardem Wychodzenia z Bezdomności przez większe gminy, a gminy mniejsze obowiązku uwzględnienia działań związanych z wychodzeniem z bezdomności w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, rozszerzenia katalogu fakultatywnych zadań własnych gminy o zadania tworzenia ogrzewalni, prowadzenia centrów dziennego wsparcia, prowadzenia mieszkań wspieranych, wprowadzenia definicji nowych usług i definicji osoby zagrożonej bezdomnością, określenia minimalnego zakresu, jaki powinien obejmować gminny program rozwiązywania problemu bezdomności oraz zakresu zagadnień bezdomności i potrzeb w zakresie wychodzenia z bezdomności, jakie ujmowane być powinny w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz standardu, rodzaju i zakresu wsparcia w ramach usługi mieszkanie wspierane.
- Rekomendacja nr 2 – dot. umożliwienia osobom zamieszkującym w lokalach socjalnych zawarcia umowy najmu na okres następny mimo przekroczenia ustalonego przez radę gminy limitu dochodów.
- Rekomendacja nr 3 –dot. określenia standardu jakim powinny odpowiadać noclegownia, schronisko dla osób bezdomnych, centrum dziennego wsparcia i ogrzewalnia.
- Rekomendacja nr 4 – dot. umożliwienia wykorzystania środków z Funduszu Dopłat na finansowanie budowy mieszkań chronionych i mieszkań wspieranych.
- Rekomendacja nr 5 - Wyłączenie możliwości eksmisji do placówek dla osób bezdomnych oraz wprowadzenie programu reintegracyjnego zapobiegania bezdomności osób/rodzin eksmitowanych do lokali socjalnych lub pomieszczeń tymczasowych.
- Rekomendacja nr 6 - Rejestr noclegowni i innych placówek zapewniających miejsca noclegowe, schronisk dla osób bezdomnych, centrów dziennego wsparcia i ogrzewalni.
- Rekomendacja nr 7 - Kontrola placówek udzielających pomocy osobom bezdomnym

5. Rekomendacje z obszaru zdrowia

- Rekomendacja nr 1 – Zmiana w procedurze wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób bezdomnych.
- Rekomendacja nr 2 – Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w miejscu pobytu osoby bezdomnej i przesłanie go do gminy miejsca zamieszkania osoby bezdomnej w rozumieniu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- Rekomendacja nr 3 – Wprowadzenie możliwości prowadzenia punktów aptecznych w celu bezpłatnego wydawania leków.
- Rekomendacja nr 4 – Wprowadzenie nowego rodzaju placówki leczenia uzależnienia od alkoholu w postaci oddziału przerywania ciągów alkoholowych.
- Rekomendacja nr 5 – Obowiązek przyjęcia osoby z nieznacznym poziomem stężenia alkoholu we krwi przez podmioty lecznicze wykonujące świadczenia stacjonarne i całonocne oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu.
- Rekomendacja nr 6 – Opracowanie Programu zdrowotnego „Zdrowie dla Osób Bezdomnych”.

6. Rekomendacje z obszaru zatrudnienie i edukacja

POMOC I INTEGRACJA SPOŁECZNEJ:

- Rekomendacja nr 1 – wskazówki do wdrażania indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności - autodiagnoza, trening ekonomiczny, aktywizacja społeczna oraz trening pracy,.
- Rekomendacja nr 2- wprowadzenie do systemu pomocy społecznej nowej specjalności „asystent osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością”.

RYNEK PRACY

- Rekomendacja nr 3 – wprowadzenie do systemu publicznych służb zatrudnienia nowej specjalności „trener pracy osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością”.
- Rekomendacja nr 4 – wprowadzenie do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nowego instrumentu rynku pracy - programy specjalne dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością .
- Rekomendacja nr 5 – wprowadzenie definicji dla programów specjalnych dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

- Rekomendacja nr 6 – wprowadzenie zmian w trybie inicjowania i organizowania programów specjalnych (ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy art. 66a).
- Rekomendacja nr 7 – wprowadzenie zmian w trybie i organizacji programów specjalnych (rozporządzenie) – nowy rodzaj analiz poprzedzających wprowadzenie programu specjalnego.
- Rekomendacja nr 8 - nowy forma zatrudnienia osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tzw. „Wspierane miejsce pracy osoby bezdomnej”.
- Rekomendacja nr 9 - zmiana organizacji prac społecznie użytecznych w odniesieniu do osób bezdomnych.

ZATRUDNIENIE SOCJALNE

- Rekomendacja 10 – Wprowadzenie pakietu zmian do ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

EDUKACJA

- Rekomendacja 11 - Poszerzenie ustawowej listy podmiotów prowadzących kursy zawodowe.
- Rekomendacja 12 - Prowadzenie różnych form kształcenia ustawicznego wobec osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością przez centra integracji społecznej.

7. Rekomendacje z obszaru streetworking

- Rekomendacja nr 1 – objęcie wsparciem ludzi bezdomnych przebywających poza systemem instytucjonalnego wsparcia.
- Rekomendacja nr 2 – wprowadzenie nowej metody pomocy społecznej.
- Rekomendacja nr 3 – wprowadzenie nowego zawodu w pomocy społecznej.
- Rekomendacja nr 4 – wprowadzenie definicji streetworkingu i jego metodyki pracy.
-

ROZDZIAŁ 1

Rekomendacje ogólne

- [Rekomendacja nr 1](#) definicja osoby bezdomnej
- [Rekomendacja nr 2](#) definicja osoby zagrożonej bezdomnością
- [Rekomendacja nr 3](#) diagnozowanie problematyki bezdomności w gminie
- [Rekomendacja nr 4](#) właściwość miejscowa gminy
- [Rekomendacja nr 5](#) uregulowanie zasad prowadzenia polityki społecznej

Rekomendacja nr 1

KOMPONENT GSWB

OBSZAR	1. DEFINICJE W POMOCY SPOŁECZNEJ	
REKOMENDACJA (opis) Korekta/rozszerzenie ustawowej definicji osoby bezdomnej.	Charakterystyka: Aktualnie punktem wyjścia obowiązującej definicji osoby bezdomnej jest kwestia zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym. W przypadku osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych czy zamieszkujących placówki dla osób bezdomnych zakwalifikowanie do niniejszej definicji nie przysparza żadnych kłopotów i trudności. Niemniej problem pojawia się gdy osoba bezdomna (zgodnie z definicją) w ramach realizacji procesu wychodzenia z bezdomności zamieszkuje mieszkanie chronione lub wspierane, którego zadaniem jest wsparcie procesu treningu samodzielności życiowej i wyjścia z bezdomności. Wówczas osoby takie pomimo tego, że udzielone im zostało wsparcie z tytułu bezdomności tracą status osoby bezdomnej. Fizycznie osoba ta ciągle pozostaje bezdomna ponieważ zamieszkuje mieszkanie, które nie jest jej własnością, nie ma prawa do dysponowania nim, poza tym mieszkanie to jest tymczasowym, pośrednim etapem do uzyskania własnego miejsca zamieszkania i wyjścia z bezdomności. W mieszkaniu chronionym lub wspieranym realizowany jest w końcu indywidualny program wychodzenia z bezdomności, który obejmuje tylko i wyłącznie osoby doświadczające bezdomności. Takie ujęcie definicji bezdomności powoduje także sztuczne obniżenie statystyk osób bezdomnych, ponieważ wyłączone są z niej osoby bezdomne będące w procesie usamodzielnienia a przebywające w mieszkaniach chronionych lub wspieranych.	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak – ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej.	Konieczność nowego aktu prawnego: Nie.
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Zmiana brzmienia pojęcia osoby bezdomnej zawartego w art. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Rozporządzenia: Nie
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Zmiana definicji z art. 6 ustawy o pomocy społecznej pozwoli na objęcie osób rzeczywiście bezdomnych formami pomocy przewidzianymi w ustawie oraz umożliwi podejmowanie przez zainteresowane podmioty działań, mających na celu przynajmniej złagodzenie procesu marginalizacji	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Definicja wpisana w art. 6 jest punktem wyjścia do dalszych regulacji. Utrzymanie aktualnego brzmienia definicji w art. 6 może spowodować brak operacjonalizacji proponowanych rozwiązań lub nieprawidłowe ich identyfikowanie	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Sama zmiana brzmienia definicji osoby bezdomnej nie wiąże się z żadnymi kosztami.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> ■ Instytucji polityki społecznej ■ Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, ■ Organizacji pozarządowych 	

Rekomendacja nr 2

KOMPONENT GSWB

OBSZAR	POMOC SPOŁECZNA		
REKOMENDACJA: (opis) Definicja osoby zagrożonej bezdomnością	Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia do systemu pomocy i wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem definicji – osoby zagrożonej bezdomnością, przy jednoczesnym przyjęciu założenia, że w ustawie o pomocy społecznej pojęcie osoby może oznaczać także rodzinę. W Modelu GSWB szczególne znaczenie nadano obszarowi tematycznemu „prewencja”, a więc działaniom zapobiegawczym bezdomności. Celem tych działań jest zmniejszenie ryzyka bezdomności, zapobieganie utracie domu. Przykładowym działaniem w zakresie prewencji celowej jest zapobieganie eksmisjom np. poprzez redukcję zadłużeń czynszowych, możliwości ich odpracowania.		
	<table border="0"> <tr> <td>Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK – dotyczy to ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w której zawarta jest tylko definicja osoby bezdomnej (przepis art. 6 pkt. 8). Propozycja wprowadzenia przepisu art. 6 pkt 21</td> <td>Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? Nie - rekomendacja nie wymaga utworzenia nowego aktu prawnego, a jedynie nowelizacji obecnie obowiązującej ustawy o pomocy społecznej.</td> </tr> </table>	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK – dotyczy to ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w której zawarta jest tylko definicja osoby bezdomnej (przepis art. 6 pkt. 8). Propozycja wprowadzenia przepisu art. 6 pkt 21	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? Nie - rekomendacja nie wymaga utworzenia nowego aktu prawnego, a jedynie nowelizacji obecnie obowiązującej ustawy o pomocy społecznej.
Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK – dotyczy to ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w której zawarta jest tylko definicja osoby bezdomnej (przepis art. 6 pkt. 8). Propozycja wprowadzenia przepisu art. 6 pkt 21	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? Nie - rekomendacja nie wymaga utworzenia nowego aktu prawnego, a jedynie nowelizacji obecnie obowiązującej ustawy o pomocy społecznej.		
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	<table border="0"> <tr> <td> Ustawy: Rekomendacja dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> ■ ustawy o pomocy społecznej ■ ustawy o zatrudnieniu socjalnym (art. 1 ust. 2), ■ ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 73a) </td> <td> Rozporządzenia: Brak </td> </tr> </table>	Ustawy: Rekomendacja dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> ■ ustawy o pomocy społecznej ■ ustawy o zatrudnieniu socjalnym (art. 1 ust. 2), ■ ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 73a) 	Rozporządzenia: Brak
Ustawy: Rekomendacja dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> ■ ustawy o pomocy społecznej ■ ustawy o zatrudnieniu socjalnym (art. 1 ust. 2), ■ ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 73a) 	Rozporządzenia: Brak		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Rekomendacja pozwoli objąć pomocą i wsparciem tę grupę osób, która jest zagrożona bezdomnością m.in. z tytułu zadłużeń czynszowych, powstałych z powodów wymienionych w ustawie o pomocy społecznej, uprawniających do skorzystania z systemu świadczeń pomocy społecznej – ubóstwo, bezrobocie itp. Rekomendacja pozwoli na współdziałanie pracowników socjalnych oraz administratorów nieruchomości (zakłady gospodarki nieruchomości, spółdzielnie mieszkaniowe) dla opracowania programu działania wobec tych osób (rodzin). Instytucjom pomocy społecznej umożliwi to podejmowanie działań wyprzedzających zanim dana osoba stanie się osobą bezdomną.		
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie		
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Wprowadzenie rekomendacji spowoduje zwiększenie wydatków związanych z ewentualnym kierowaniem osób zagrożonych bezdomnością do przedsięwzięć organizacyjnych o charakterze aktywizacji społeczno-zawodowej.		
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja?	Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, publicznych służb zatrudnienia, organizacji pozarządowych, podmiotów zatrudnienia socjalnego (centra i kluby integracji społecznej), instytucje zarządzające zasobami mieszkaniowymi.		

Rekomendacja nr 3

KOMPONENT GSWB

OBSZAR	ZADANIA WŁASNE GMINY.		
REKOMENDACJA (opis) Wprowadzenie do zadań własnych gminy nowego obowiązku dotyczącego diagnozowania problematyki bezdomności oraz systemu pomocy.	Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy rozszerzenia zadań własnych gminy o obowiązek diagnozowania problematyki bezdomności oraz systemu pomocy. Diagnoza lokalna powinna dotyczyć bezdomności i zagrożenia bezdomnością, powinna obejmować wszystkie gminy w Polsce. W skład diagnozy lokalnej powinno wchodzić – badanie socjodemograficzne populacji osób bezdomnych, analiza desk research, wywiady indywidualne i grupowe a także badanie opinii osób bezdomnych. Aktualnie wśród zadań pomocy społecznej znajdują się analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, oraz realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych. Treść tych przepisów jest bardzo ogólna, pozwalając na tworzenie szerokich, ogólnych diagnoz społecznych, pomijających jednakże wiele z jej szczegółowych, istotnych aspektów. Sytuacja ta uniemożliwia konstruowanie szczegółowych, adekwatnych rozwiązań, ponieważ problematyka bywa jedynie sygnalizowana, a nie szczegółowo opisywana. Sytuacja ta dotyczy także problematyki bezdomności, co częstokroć prowadzi do konstruowania rozwiązań systemowych opartych głównie na przypuszczeniach i osądach, a nie rzetelnej wiedzy. Efektem tego jest udzielanie wsparcia w formach nieadekwatnych do aktualnej sytuacji życiowej grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem, wsparcie niewystarczające, czy też wręcz jego brak.		
	<table border="0"> <tr> <td>Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak – ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej.</td> <td>Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja będzie wymagała wprowadzenia rozporządzenia wykonawczego do nowoprognozowanego art.17 ust. 2 pkt. 4a dotyczącego trybu realizacji diagnoz lokalnych.</td> </tr> </table>	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak – ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja będzie wymagała wprowadzenia rozporządzenia wykonawczego do nowoprognozowanego art.17 ust. 2 pkt. 4a dotyczącego trybu realizacji diagnoz lokalnych.
Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak – ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja będzie wymagała wprowadzenia rozporządzenia wykonawczego do nowoprognozowanego art.17 ust. 2 pkt. 4a dotyczącego trybu realizacji diagnoz lokalnych.		
ZAKRES OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	<table border="0"> <tr> <td> Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej, wprowadzenie nowego zadania (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.). </td> <td> Rozporządzenia: Brak. </td> </tr> </table>	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej, wprowadzenie nowego zadania (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Brak.
Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej, wprowadzenie nowego zadania (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Brak.		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Podejmowane przez gminę działania w odniesieniu do problematyki bezdomności (zawierane w strategiach i programach) będą odpowiedzią na rzeczywiste zdiagnozowane problemy. Efektywność kosztowa nakładów ponoszonych na pomoc społeczną wzrośnie. Zwiększy się skuteczność działań gmin w zakresie rozwiązywania problemu bezdomności poprzez bardziej adekwatne planowanie systemu wsparcia.		
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Powołanie centralnej badawczej jednostki rządowej realizującej diagnozy lokalne we wszystkich gminach w Polsce w oparciu o metodologię, jaka będzie zaproponowana w nowoprognozowanym rozporządzeniu wykonawczym do art.17 ust.2 pkt. 4a.		
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	W skali gminy: ok. 10-20 tys. zł (w zależności od wielkości gminy) W skali kraju: 25 – 50 mln. Zł		
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja?	Rekomendacja dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> ■ Instytucji polityki społecznej ■ Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 		

Rekomendacja nr 4

KOMPONENT GSWB	MODEL GSWB
OBSZAR	WŁAŚCIWOŚĆ MIEJSCOWA GMINY
<p>REKOMENDACJA (opis) Dookreślenie i sprecyzowanie zapisów dot. właściwości miejscowej gminy zobowiązanej do udzielenia wsparcia osobie bezdomnej.</p>	<p>Charakterystyka: Podstawą prawną dla ustalenia właściwości miejscowej w przypadku spraw z zakresu pomocy społecznej dla osób bezdomnych jest przepis art. 101 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Stanowi on, że w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania. Powyższa regulacja ma na celu zagwarantowanie osobie bezdomnej, która z oczywistych powodów częściej niż inne osoby zmienia miejsca zamieszkania, łatwy dostęp do świadczeń z pomocy społecznej. W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie lub w sprawach niecierpiących zwłoki właściwą miejscowo dla osoby bezdomnej będzie gmina jej miejsca pobytu - art. 101 ust. 3. Osobie bezdomnej będą mogły zostać przyznane w miejscu pobytu tylko niektóre świadczenia z pomocy społecznej, takie jak: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy, opłacanie składek za osobę rezygnującą z zatrudnienia, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Gmina właściwa ze względu na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały będzie jednak zobowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenia w miejscu pobytu. Podstawą do żądania zwrotu wydatków od gminy właściwej miejscowo do udzielenia świadczenia osobie bezdomnej będzie art. 101 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej. Zwrot wydatków nie jest załatwiany w formie decyzji administracyjnej, ponieważ obowiązki jednej gminy i uprawnienia drugiej wynikają wprost z ww. przepisu. W obecnym stanie prawnym część gmin, szczególnie mniejszych, nieposiadających infrastruktury wsparcia „kieruje” swoje osoby bezdomne poza własne granice administracyjne i swoje wsparcie ogranicza tylko do refundowania kosztów placówki zbiorowego zakwaterowania poza własnym terenem. Z takimi osobami ze względu na odległości nie prowadzona jest praktycznie żadna praca socjalna, natomiast gmina pobytu/zamieszkiwania często obciążana jest koniecznością zrealizowania wywiadu czy udzielenia pracy socjalnej. Sytuacja taka powoduje także blokowanie miejsc dla osób bezdomnych pochodzących z gminy, w której umiejscowiona jest placówka dla osób bezdomnych. Dla gmin, w których przebywają osoby bezdomne w takiej sytuacji, oznacza to znaczne dodatkowe koszty wykraczające poza tylko koszty zapewnienia schronienia. Osoba bezdomna w takich sytuacjach najczęściej wbrew własnej woli, z konieczności trafia do innej gminy, gdzie nie posiada pełni praw i ma utrudniony dostęp do wsparcia w zakresie wychodzenia z bezdomności. Placówka pełni zaś faktycznie funkcję przetrwania. Z drugiej strony istnieje znaczna grupa osób bezdomnych migrujących, istnieje także znaczna grupa osób bezdomnych związana od wielu lat z inną gminą, niż ostatnia gmina zameldowania na pobyt stały. Pojawiają się sytuacje kiedy to, szczególnie duże gminy, „kierują z powrotem” osoby bezdomne do gmin w której miały ostatni meldunek stały, choć osoby te kompletnie nie czują się z nią związane, nie chcą w niej przebywać, aktywność życiową prowadzą w innej gminie. Zdarzają się także sytuacje kiedy osoby bezdomne nie chcą wracać do gmin swojego ostatniego miejsca zameldowania, samodzielnie decydują o pobycie w innej gminie (powody mogą być różne np. migracja za pracą, ucieczka od własnego środowiska, lepsza infrastruktura wsparcia). Gmina pobytu/zamieszkiwania osoby bezdomnej często widzi zasadność i potrzebę umożliwienia pracy i wsparcia w gminie pobytu, natomiast gmina właściwa ostatniego miejsca zameldowania odmawia refundowania kosztów udzielanego wsparcia, ze względu na to, że posiada odpowiednią infrastrukturę wsparcia na swoim terenie i woli ją realizować na miejscu.</p>
<p>Rekomendacje zmian: 1. Utrzymania w przypadku osób bezdomnych wymaga regulacja gminy właściwej ze względu na ostatnie miejsce zameldowania 2. Potrzeba wspierania osób bezdomnych w miejscu pobytu, tam gdzie znajduje się osoba bezdomna jest niekwestionowana. Ludzie bezdomni powinni mieć prawo do szerokiego wachlarza pomocy w miejscu gdzie przebywają. Wymaga tego sytuacja kryzysowa bezdomności a także zagrożenie dla zdrowia i życia osób bezdomnych. Zmian zatem wymaga określenie sytuacji w których gminą właściwą miejscowo do udzielenia wsparcia jest gmina miejsca pobytu. Należy albo zrezygnować albo dokładnie dookreślić znaczenie i sformułowanie „w przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie lub w sprawach niecierpiących zwłoki”. 3. Zmienić należy zakres udzielanego wsparcia w gminie pobytu/zamieszkania. Obecnie tylko niektóre świadczenia mogą być realizowane w miejscu zamieszkania/pobytu osobie bezdomnej posiadającej zameldowanie w innej gminie. Wydaje się, że wszystkie świadczenia powinny być dostępne wobec takich osób. 4. Dookreślenia wymaga system refundacji kosztów udzielania wsparcia osobom bezdomnym przez gminę właściwą ze względu na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały. Analogicznie do pieczy zastępczej, refundacja powinna obejmować inne koszty bezpośrednio i pośrednio realizacji pracy socjalnej np. realizacji diagnozy, wywiadu, pomocy interwencyjnej itp. Należy rozważyć wprowadzenie nowej kalkulacji kosztów udzielanego wsparcia osobom bezdomnym pochodzącym z innych gmin, tak by odzwierciedlała ona całe spektrum kosztów jakie są ponoszone.</p>	

- Wprowadzić należy mechanizmy motywujące wszystkie gminy w Polsce za diagnozowanie potrzeb i tworzenie rozwiązań dla osób bezdomnych na terenie własnych gmin, ponieważ w nich powinna być udzielana pomoc. W gminach ostatniego zameldowania osoby bezdomne mają wyższe szanse na wyjście z bezdomności, m.in. ze względu na dostęp do mieszkań komunalnych lub socjalnych. Małe gminy nie muszą tworzyć placówek dla osób bezdomnych mogą na przykład działać poprzez mieszkania wspierane. Rozwiązaniem jest także tworzenie partnerstwa międzygminnego celem utworzenia placówki dla osób bezdomnych rozwiązujące problem zapewnienia schronienia małym gminom, bez konieczności wykorzeniania z gminy pochodzenia.
- W ustawie o pomocy społecznej należy wprowadzić zapisy mówiące o tym, że szerokie wsparcie osobom bezdomnym, jeśli tego oczekują i taka jest ich wola, powinno zostać udzielone w pierwszej kolejności w gminie ostatniego zameldowania. Nie można ograniczać prawa do wolności i wyboru miejsca pobytu osobom bezdomnym, jeśli osoba bezdomna wybiera za swoje centrum życiowe inną gminę, nie można tego prawa ograniczać.
- Zmian wymaga podejście gmin w prawie lokalnym do kwestii definiowania centrum życiowego, jakie ma wpływ na dostęp do mieszkań komunalnych i socjalnych. Osoby bezdomne po określonym czasie pobytu i zamiarze pozostania w danej gminie powinny mieć szansę na ubieganie się o przydział mieszkania komunalnego lub socjalnego.
- Dookreślenia w ustawie o pomocy społecznej w sytuacji udzielania wsparcia w gminie pobytu osoby bezdomnej wymaga kwestia:
 - wnioskowania – czyli kto i gdzie ubiega się o pomoc;
 - przyznawania – czyli kto i komu przyznaje świadczenie;
 - zobowiązania – czyli kto ma obowiązek zapewnienia/refundowania udzielonego wsparcia.

Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak	Konieczność nowego aktu prawnego: Nie
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.). Rozporządzenia: Brak
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)	
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wprowadzenia rekomendacji przyczyni się do: <ul style="list-style-type: none"> możliwości udzielenia pełnego, kompleksowego wsparcia osobom bezdomnym w gminie, w której prowadzą i planują prowadzić swoją życiową aktywność; braku dalszego obciążania gmin niewłaściwych miejscowo kosztami nie będącymi świadczeniami z pomocy społecznej, a generującymi koszty np. kadrowe (praca socjalna, postępowanie administracyjne, w razie uchylania się od płatności – postępowanie windykacyjne) stymulowania gmin do wdrażania własnych rozwiązań w zakresie bezdomności w tym tworzenia placówek zbiorowego zakwaterowania, mieszkań wspieranych itp. z uwagi na potencjalnie wysokie koszty udzielania wsparcia w innych niż właściwa miejscowo gmina;
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakiego źródła finansowania?	Wzrosną koszty refundacji usług pomocy społecznej świadczonych na rzecz gmin właściwych ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania Wzrosną koszty związane z tworzeniem infrastruktury i usług wsparcia dla osób bezdomnych w gminach skierowanych do mieszkańców
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy: Instytucji polityki społecznej oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Rekomendacja nr 5

KOMPONENT GSWB	POLITYKA SPOŁECZNA	
OBSZAR	ZASADY PROWADZENIA POLITYKI SPOŁECZNEJ	
REKOMENDACJA (opis) Zasady prowadzenia polityki społecznej	<p>Charakterystyka: Wszystkie rekomendowane w kartach rekomendacyjnych zmiany odnoszą się do różnych obszarów polityki społecznej, gdzie można wskazać pewne deficyty, szczególnie w odniesieniu do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Istotnym wydaje się zarekomendowanie prac i przyjęcia ustawy o zasadach prowadzenia polityki społecznej, tak aby zapewnić zwiększanie integracji społecznej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w celu ich trwałej integracji na rynku pracy oraz zwalczanie wszelkich form dyskryminacji na rynku pracy; wzmacnianie kapitału ludzkiego; wspieranie partnerstw poprzez tworzenie sieci obejmujących zainteresowane strony, takie jak partnerzy publiczni, prywatni i organizacje pozarządowe.</p>	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Nie	Konieczność nowego aktu prawnego: Tak
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI	Ustawy: Brak	Rozporządzenia: Brak
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	<p>Wprowadzenie ustawy uporządkuje system prawny, organizacyjny i finansowy polityki społecznej jako istotnego komponentu polityki rozwoju.</p> <p>W dotychczasowym stanie, istnieje odrębne programowanie dla różnych punktowych polityk społecznych, które na poziomie lokalnym przewidują kilkanaście niezależnych programów oraz strategię rozwiązywania problemów społecznych. Nie tworzy to żadnego spójnego systemu, umożliwiając powielanie zadań oraz niemożliwość ustalenia rzetelnych rezultatów.</p> <p>Podobnie sytuacja wygląda w zakresie koordynacji i spójności działań organizacyjnych. Brak jest jednoznacznych zapisów odnoszących się do struktur władzy wykonawczej i organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego, odpowiedzialnych za planowanie i realizację polityki społecznej. Obecny stan oparcia wszystkich rozwiązań o struktury pomocy społecznej prowadzi do peryferyzacji polityki społecznej jako polityki socjalnej, wyprowadzając całość polityki społecznej poza sferę kompleksowego programowania i realizacji. Prowadzi to do całkowitej niespójności a tym samym powielania kosztów.</p> <p>Istotnym elementem rozwiązania jest również spójny system monitorowania i ewaluacji, który jest nieodzownym elementem zarządzania publicznego.</p>	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Zasadniczo można nie przyjąć żadnego ustawodawstwa. W celu jednak zapewnienia sprawnego i efektywnego realizowania polityk państwa przyjęcie ustawy wydaje się być uzasadnione.	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Regulacja nie kreuje kosztów publicznych, Ma jedynie na celu uporządkowanie stanu prawnego, który w konsekwencji będzie prowadził do racjonalizacji kosztów. Z uwagi na uporządkowanie procesu programowania i realizacji polityki społecznej na różnych poziomach, dojdzie raczej do racjonalizacji kosztów.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Instytucje publiczne, jednostki samorządu terytorialnego	

2

ROZDZIAŁ 2

Rekomendacje z obszaru partnerstwa lokalnego

Rekomendacja nr 1 wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych w zakresie funkcjonowania partnerstw lokalnych w formie związków stowarzyszeń.

Rekomendacja nr 2 umocowanie umów partnerstwa lokalnego

Rekomendacja nr 1

KOMPONENT GSWB	PARTNERSTWO LOKALNE
OBSZAR	PARTNERSTWO LOKALNE – W USTAWIE O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I WOŁONTARIACIE
<p>REKOMENDACJA (opis)</p> <p>Wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych w zakresie funkcjonowania partnerstw lokalnych w formie związków stowarzyszeń.</p>	<p>Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zwana dalej „ustawą”, nowych rozwiązań prawnych w zakresie funkcjonowania partnerstw lokalnych na zasadach i warunkach opisanych w publikacjach w ramach: Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności. Rekomendowane rozwiązanie dotyczy funkcjonowania partnerstw lokalnych na poziomie gminnym i sprowadza się do nadania partnerstwom lokalnym pełnej możliwości występowania w obrocie prawnym. Rekomenduje się, aby jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, posiadające osobowość prawną, oraz przedsiębiorcy mogli utworzyć partnerstwo lokalne, które działałoby w formie związku stowarzyszeń, z tym że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) partnerstwo lokalne mogłoby zostać utworzone przez co najmniej dwóch partnerów, z których przynajmniej jednym byłaby gmina, a przynajmniej jednym organizacja pozarządowa lub kościelna osoba prawna, o której mowa w art. 3 ust. 3 ustawy; 2) członkami założycielami partnerstwa lokalnego mogliby być także przedsiębiorcy. <p>Członkami partnerstwa lokalnego będą mogły być też inne podmioty funkcjonujące na terenie objętym działaniami partnerstwa lokalnego, w szczególności: jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, powiatowe i wojewódzkie jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne, organy administracji rządowej, kościelne osoby prawne, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy, przedsiębiorstwa społeczne, oraz spółdzielnie socjalne.</p> <p>Osoby fizyczne nie będą mogły być członkami partnerstwa lokalnego.</p> <p>Przyjęcie nowego partnera będzie wymagało podjęcia uchwały przez walne zebranie partnerów. Statut będzie mógł przewidywać dodatkowe wymogi, w szczególności konieczność uzyskania rekomendacji partnera lub partnerów, odpowiedni wpływ czasu od rejestracji podmiotu.</p> <p>Partner będzie mógł wystąpić z partnerstwa lokalnego z zachowaniem 2 miesięcznego okresu wypowiedzenia poprzez oświadczenie woli złożone zarządowi.</p> <p>Statut będzie mógł określać zasady wykluczania partnerów z partnerstwa lokalnego.</p> <p>Partnerstwo lokalne będzie trwałym podmiotem funkcjonującym w oparciu o zasadę dobrowolności uczestnictwa i równorzędności oraz wzajemnego poszanowania partnerów, w swoich działaniach kierując się przejrzystością działania, tolerancją i apolitycznością.</p> <p>Partnerstwo lokalne będzie działało na rzecz rozwiązywania problemów z zakresu polityki społecznej podejmując działania w zakresie integracji, interwencji i prewencji.</p> <p>Działania partnerstwa lokalnego kierowane będą w szczególności na rozwiązywanie problemów i udzielaniu wsparcia osobom i środowiskom będącym w trudnej sytuacji życiowej z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.</p> <p>Partnerzy pragnący powołać partnerstwo lokalne będą podejmować uchwałę o jego powołaniu, uchwałać statut i wybierać zarząd.</p> <p>Organami partnerstwa będą walne zebranie partnerów oraz zarząd. Statut będzie mógł przewidywać tworzenie innych organów.</p> <p>Walne zebranie partnerów będą tworzyć wszyscy partnerzy, z których każdy będzie dysponował 1 głosem. Walne zebranie parterów będzie podejmować decyzje we wszystkich sprawach partnerstwa, w których ustawa lub statut nie przewidują właściwości innego organu. Statut będzie określał wymagane kworum oraz większość głosów koniecznych dla podjęcia ważnych uchwał przez partnerów.</p> <p>Zarząd partnerstwa lokalnego będzie organem kolegialnym upoważnionym do występowania w imieniu partnerstwa, wydawania oświadczeń woli i zaciągania zobowiązań finansowych. Skład zarządu winien zapewnić realizację zasady wielosektorowości.</p> <p>Partnerstwo lokalne powoływane będzie na czas nieoznaczony.</p>

Partnerstwo lokalne będzie podmiotem działającym nie dla osiągnięcia zysku. Jednakże Partnerstwo lokalne będzie mogło prowadzić działalność gospodarczą według zasad określonych w odrębnych przepisach. Z tym, że dochód z działalności gospodarczej partnerstwa będzie mógł służyć wyłącznie realizacji działań partnerstwa i nie będzie mógł być przeznaczony do podziału pomiędzy członków partnerstwa. Działalność gospodarcza partnerstwa lokalnego będzie mogła być prowadzona bezpośrednio przez Partnerstwo lokalne lub za pomocą podmiotów powołanych do prowadzenia działalności gospodarczej.

Partnerstwo lokalne będzie podlegało wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego i będzie uzyskiwała osobowość prawną z chwilą dokonania wpisu. Majątek partnerstwa lokalnego będzie powstawał ze składek członkowskich, darowizn, dotacji, spadków, zapisów, zapisów windykacyjnych, nawiązek, dochodów z działalności gospodarczej, dochodów z majątku partnerstwa lokalnego oraz z ofiarności publicznej, **a także wszelkich innych działań i źródeł prawnie dopuszczalnych**. Statut będzie mógł przewidywać pozyskiwanie składek od partnerów na działalność partnerstwa.

Partnerstwo lokalne będzie ulegało rozwiązaniu na zasadach przewidzianych dla związków stowarzyszeń.

W zakresie niuregulowanym ustawą do partnerstwa lokalnego będą miały zastosowanie odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 79, poz. 855).

Rekomenduje się aby nadzór nad działalnością Partnerstwa lokalnego sprawował, na podstawie kryterium zgodności z prawem, wojewoda właściwy ze względu na siedzibę Partnerstwa.

W świetle powyższego nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie będzie regulowała następujące kwestie:

- 1) Zasady funkcjonowania partnerstw lokalnych,
- 2) Zakres podmiotowy (kto może tworzyć, kto przystępować);
- 3) Zakres przedmiotowy (w jakim obszarze działa partnerstwo);
- 4) Sposób powstania partnerstwa ;
- 5) Zawartość statutu i inne dokumenty w partnerstwie;
- 6) Organy partnerstwa (jakie, jak liczne, organy obligatoryjne i fakultatywne);
- 7) Majątek partnerstwa;
- 8) Działalność gospodarcza ;
- 9) Przystępowanie do partnerstwa lokalnego nowego partnera;
- 10) Rozwiązanie, likwidacja podmiotu;
- 11) Postanowienia końcowe.

W związku z powyższą nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie rekomenduje się również utworzenie **Funduszu partnerskiego** jako części jednego z programów operacyjnych na lata 2014-2020, najlepiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, albo w Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.

Zasady działania Funduszu partnerskiego byłyby podobne do funkcjonowania programu LEADER dla Lokalnych Grup Działania lub Programu na Rzecz Rybołówstwa dla Lokalnych Grup Rybackich.

Partnerstwo lokalne opracowywałoby dokument strategiczny wskazujący na podstawowe cele w zakresie swojego funkcjonowania, cele operacyjne i propozycje działań. Dokument ten byłby podstawą do pozyskania środków z Funduszu partnerskiego. Natomiast środki te przeznaczane byłyby m.in. na funkcjonowanie Partnerstwa lokalnego (od strony administracyjnej), ale przede wszystkim na granty/ dotacje dla podmiotów działających na terenie partnerstwa, które realizowałyby działania zgodne z ww. dokumentem strategicznym.

W przypadku gdyby fundusz taki powstał z EFS to rekomenduje się jego umiejscowienie w Urzędzie Marszałkowskim, natomiast jeśli w ramach FIO to w MPiPS.

Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy:	Konieczność nowego aktu prawnego:
Rekomendacja wymagać będzie przede wszystkim zmiany ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.	Rekomendacja nie wymaga wydania nowego aktu prawnego.

Wprowadzenie nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie skutkować też będzie koniecznością dokonania zmian w innych aktach prawnych, w tym w szczególności:

- 1) w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.);
- 2) w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. z 2013 r. poz. 595, z późn.zm.);
- 3) przepisów dotyczących poszczególnych programów operacyjnych w zakresie utworzenia nowego mechanizmu finansowego finansującego partnerstwa lokalne (na wzór LGD lub LGR).

ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: 1. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1203); 2. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn.zm.); 3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.); 4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536).	Rozporządzenia:
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona (wymienić)		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Rekomendacja ma na celu umożliwienie kompleksowych działań służących rozwiązaniu problemów społecznych na szczeblu lokalnym. Rekomendowane rozwiązanie jest metodą wyjścia naprzeciw problemowi braku rozwiązań prawnych umożliwiających swobodne tworzenie wielosektorowych partnerstw lokalnych oraz funkcjonowanie tych partnerstw z pełnym zastosowaniem zasady wielosektorowości i równości partnerów. Natomiast zmodyfikowanie rozwiązań dotyczących rekomendowanej formy prawnej partnerstw lokalnych jako związku stowarzyszeń funkcjonujących zgodnie z ustawą Prawo o stowarzyszeniach wyeliminuje w szczególności słabości tej formy prawnej tj. silne powiązanie ze stowarzyszeniami, podmioty działające dla zysku mogą być wyłącznie członkami wspierającymi, niejasny stan prawny dotyczący możliwości członkostwa jednostek samorządu terytorialnego oraz wyjątkowo skromny zakres uregulowania w ustawie Prawo o stowarzyszeniach	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Alternatywnym rozwiązaniem dla przedstawionej rekomendacji jest powołanie nowej osoby prawnej pod nazwą „partnerstwo lokalne” i wprowadzeni jej odrębnym aktem prawnym. Rozwiązanie takie pozwoliłoby na swobodne i pełne realizowanie założeń funkcjonowania partnerstw lokalnych zgodnie z modelem opisanym w GSWB. Ponadto podniosłoby rangę partnerstw lokalnych na poziomie gmin. Odrębna ustawa poza zapisami wskazanymi w rekomendacji winna również zawierać rozwiązania w zakresie mechanizmu finansowania partnerstw lokalnych.	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?	Rekomendowane rozwiązania nie skutkują kosztami finansowymi, a wręcz przeciwnie – rozwiązania te wskazują mechanizmy bardziej optymalnego wykorzystania środków finansowych na poziomie lokalnym. Odrębną kwestią jest wprowadzenie mechanizmu finansującego funkcjonowanie partnerstw lokalnych – tu możliwym źródłem finansowania wydają się środki finansowe w ramach nowej perspektywy UE 2014 – 2020 (w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego) lub utworzenie dodatkowego mechanizmu np. w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy funkcjonowania wszelkich podmiotów funkcjonujących na poziomie lokalnym, w szczególności: administracji samorządowej na poziomie gminy, lokalnych organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców, a także innych partnerów społecznych i gospodarczych oraz sektora ekonomii społecznej.	

Rekomendacja nr 2

KOMPONENT GSWB	PARTNERSTWO LOKALNE	
OBSZAR (PRZYKŁADOWO)	UMOWA PARTNERSTWA LOKALNEGO – W USTAWIE O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I WOLONTARIACIE	
REKOMENDACJA (opis) Wprowadzenie do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie umowy partnerstwa lokalnego	Charakterystyka: Rekomendacja obejmuje wprowadzenie do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie umowy partnerstwa lokalnego, która ma stanowić podstawę sformalizowanej współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi oraz przedsiębiorcami. W chwili obecnej zawieranie takich umów nie jest objęte żadnym aktem prawnym, co może hamować współpracę tych podmiotów. Na poziomie ustawowym, regulacje powinny dotyczyć wyłącznie podstawowych postanowień umowy – istoty porozumienia, dopuszczalnych stron umowy, organizacji wewnętrznej (lider), zaciągania zobowiązań oraz formy, czasu trwania i wypowiedzania umowy. Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 24.04. 2003 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536)	
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Obecnie brak uregulowań prawnych	Rozporządzenia: Obecnie brak uregulowań prawnych
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona (wymienić)		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Partnerzy lokalni uzyskają jednoznaczną podstawę prawną dla zawierania umów regulujących ich wzajemną współpracę. Nadane zostaną podstawowe ramy dla umów partnerstwa lokalnego. Wprowadzona zostanie możliwość działania jako odrębnego partnera jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego (np. MOPS, PUP). Uregulowanie umowy partnerstwa lokalnego może pozytywnie wpłynąć na ilość zawieranych porozumień i promowanie idei partnerstwa lokalnego.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Popularyzowanie możliwości zawierania umów pomimo braku wyraźnego przepisu regulującego taką możliwość. Jednakże bez zmiany prawa nie ma możliwości rozszerzenia katalogu możliwych partnerów zawierających porozumienie na jednostki organizacyjne.	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?	Brak kosztów finansowych.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy gmin, jednostek organizacyjnych działających na poziomie gminy, powiatu i województwa, organizacji pozarządowych, organizacji kościelnych, przedsiębiorców.	

3

ROZDZIAŁ 3

Rekomendacje z obszaru pracy socjalnej

- Rekomendacja nr 1** rozdzielenie pracy socjalnej od czynności administracyjnych (związanych w szczególności z przyznawaniem świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej).
- Rekomendacja nr 2** uregulowanie uprawnień pracowników socjalnych w zakresie przeprowadzania wywiadów środowiskowych.
- Rekomendacja nr 3** zapewnienie dostępności specjalistów przy realizacji pracy socjalnej.
- Rekomendacja nr 4** rozszerzenie zadań własnych gminy oraz pracownika socjalnego.
- Rekomendacja nr 5** informowanie właściwych miejscowo Ośrodków Pomocy Społecznej o możliwości występowania trudnej sytuacji życiowej dłużnika.
- Rekomendacja nr 6** Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności.
- Rekomendacja nr 7** Udzielanie pracy socjalnej osobom odbywającym karę pozbawienia wolności na 6 miesięcy przed opuszczeniem zakładu karnego.

Rekomendacja nr 1

KOMPONENT GSWB	PRACA SOCJALNA	
OBSZAR	ORGANIZACJA POMOCY SPOŁECZNEJ	
REKOMENDACJA (opis) Rozdzielenie pracy socjalnej od czynności administracyjnych (związanych w szczególności z przyznawaniem świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej).	Charakterystyka : Rekomendacja ta dotyczy wprowadzenia do ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182) przepisu nakładającego obowiązek utworzenia w ramach struktury organizacyjnej ośrodka pomocy społecznej, w miastach na prawach powiatu oraz gminach powyżej 50 000 mieszkańców, komórki organizacyjnej, w której realizowana byłaby wyłącznie praca socjalna.	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja ta zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych tj. ustawy o pomocy społecznej.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.
ZAKRES OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.).	Jw.
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona (wymienić)	Zmiana treści przepisu obowiązującego art. 110a ustawy o pomocy społecznej	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Zwiększenie jakości i skuteczności prowadzonej pracy socjalnej.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	nie	
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakiego źródła finansowania?	Zmiany w strukturze organizacyjnej ośrodków pomocy społecznej będą miały wpływ na budżety gmin, w szczególności tych, w których zaistnieje potrzeba zatrudnienia dodatkowych pracowników. Jednocześnie rozwiązanie to zwiększy skuteczność działania ośrodka pomocy społecznej.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Ośrodki pomocy społecznej.	

Rekomendacja nr 2

KOMPONENT GSWB	PRACA SOCJALNA	
OBSZAR	UPRAWNIENIA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH W ZAKRESIE PRZEPROWADZANIA WYWIADÓW ŚRODOWISKOWYCH.	
REKOMENDACJA (opis) Uregulowanie uprawnień pracowników socjalnych w zakresie przeprowadzania wywiadów środowiskowych.	Charakterystyka: Rekomendacja ta dotyczy uregulowania uprawnień pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną w organizacjach pozarządowych, którym zlecane są zadania z zakresu pomocy społecznej szczególnie praca socjalna np. w placówkach dla osób bezdomnych, w zakresie przeprowadzania wywiadu środowiskowego na zlecenie kierownika OPS na podstawie obowiązujących przepisów, w tym również w celu ustalania uprawnień do świadczeń pomocy społecznej przewidzianych ustawą o pomocy społecznej. Mimo braku wyraźnej delegacji w ustawie o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, tak jak w przypadku pracowników socjalnych DPS czy szpitali - część pracowników socjalnych w placówkach dla osób bezdomnych przeprowadza wywiady środowiskowe na wniosek kierownika OPS, a część pracowników nie – w zależności od interpretacji ustawy przez dany OPS w gminie. Nie jest uzasadnione, aby pracownicy socjalni jednych jednostek mieli uprawnienia np. jak w szpitalu, czy DPS, a inni, mimo takich samych kwalifikacji i przygotowania zawodowego, nie mogli w takim samym zakresie świadczyć pracy na rzecz swoich podopiecznych, tym bardziej, że praca z osobami bezdomnymi ma doprowadzić do wzbudzenia i zwiększenia aktywności osób bezdomnych oraz ich pełnej samodzielności.	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja wymaga zmiany rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).	Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.).	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Rekomendacja umożliwi przede wszystkim przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie kierownika OPS przez pracowników socjalnych zatrudnionych w placówce dla osób bezdomnych (noclegownia, schronisko), w przypadku, gdy osoba ubiegająca się o przyznanie świadczenia przebywa w takiej placówce. Rekomendacja umożliwi również kierownikowi ośrodka pomocy społecznej zwrócić się do kierownika placówki o umożliwienie przeprowadzenia wywiadu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Wejście w życie rekomendacji nie powinno powodować kosztów dla budżetu państwa.	
O jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy pracowników socjalnych zatrudnionych w organizacjach pozarządowych i ośrodkach wsparcia.	

Rekomendacja nr 3

KOMPONENT GSWB	PRACA SOCJALNA	
OBSZAR	ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI SPECJALISTÓW PRZY REALIZACJI PRACY SOCJALNEJ.	
REKOMENDACJA (opis) Zapewnienie przy realizacji pracy socjalnej dostępności specjalistów, którzy okażą się niezbędni i konieczni (pełne korzystanie z fachowców dostępnych na rynku).	Charakterystyka: Rekomendacja polega na wprowadzeniu zmiany do art. 110a ustawy o pomocy społecznej poprzez zapewnienie możliwości udziału w zespole, o którym mowa w tym przepisie, różnych specjalistów, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ■ prawnika (analiza prawna sytuacji klienta, przygotowanie pism, procesowych innych dokumentów, reprezentowanie w sądzie), ■ psychologa (wsparcie psychologiczne w trudnej sytuacji, konsultacja w celu ewentualnego wskazania terapii, wzmacnianie klienta, motywacja do zmiany), ■ mediatora (mediacje rodzinne, małżeńskie, praca z klientem nad wypracowaniem realnych warunków umowy do zawarcia ze spółdzielnią, bankiem i innymi wierzycielami, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych), ■ doradcy finansowego (pełna analiza budżetu rodziny: wszystkich dochodów i wydatków, nauka planowania finansów, analiza budżetu pod kątem poszukiwania oszczędności, trening ekonomiczny, zawieranie umów kredytowych, konsolidacje kredytów, lokowanie oszczędności), ■ doradcy zawodowego (specjalista od aktywizacji zawodowej, pomoc w przygotowaniu się do rozmowy kwalifikacyjnej, pisanie cv, listu motywacyjnego), ■ psychiatry (wsparcie w diagnozie problemów natury psychicznej, kierowanie na leczenie i pomoc w postaci ukierunkowania optymalnego postępowania pomocowego dla danej osoby), ■ superwizora (superwizowanie danego przypadku dające możliwość uzyskania innego spojrzenia na problem), ■ trenera (osoba szkoląca z umiejętności społecznych, kompetencji rodzicielskich). ■ asystenta (w zakresie indywidualnego towarzyszenia i wspieraniu w procesie odzyskiwania samodzielności życiowej) Pracownik socjalny koordynowałby pracę zespołu organizowanego z różnymi specjalistami.	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja ta zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych tj. ustawy o pomocy społecznej.	Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.).	Brak
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA	Zmiana treści przepisu art. 110a ustawy o pomocy społecznej.	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Zwiększenie skuteczności i efektywności procesu pomocowego w sprawie klienta, poprzez zapewnienie kompleksowego wsparcia.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Wprowadzenie rekomendacji wiąże się z kosztami zatrudnienia specjalistów. Należy jednak uwzględnić fakt, że profesjonalne i kompleksowe wsparcie spowoduje w konsekwencji trwałe zyski społeczne i finansowe. Praca socjalna prowadzona przy współpracy ze specjalistami: <ul style="list-style-type: none"> ■ zapobiega degradacji osoby/rodziny, ■ powoduje szybsze i trwałe usamodzielnienie się klientów pomocy społecznej, ■ powoduje uniezależnienie się od systemu pomocy społecznej z powodu uzyskiwania własnych dochodów, ■ zmniejsza liczbę osób eksmitowanych w gminie, co w znaczący sposób minimalizuje zapotrzebowanie na lokale z zasobów gminy oraz mniej kosztów utrzymania osób bezdomnych w placówkach, ■ powoduje, że dokonywane są spłaty zadłużeń zgn i spółdzielniom mieszkaniowym (w trakcie pilotażu standardów przez partnerstwo lokalne Warszawa-Ursus łącznie do kas zgn i spółdzielni wpłynęło ponad 200 000 tys zł; koszt zatrudnienia specjalistów był porównywalny do wysokości spłat zaległości czynszowych), ■ efekty pracy uzyskiwane są w szybszym czasie, np. doradca finansowy po 2 godz. pracy z rodziną uzyskiwał oszczędności na 50% czynszu. Koszt zatrudnienia doradcy finansowego zwracał się w przypadku wielu rodzin po pierwszym miesiącu. Sprawa też dotyczy innych specjalistów, udokumentowane są liczby pokazujące skalę spłaty zadłużeń, czy osób, które podjęły zatrudnienie. Te dane pokazują, iż jest to niewielka inwestycja w porównaniu do efektów (doradca zawodowy 100 godz. po 70 PLN brutto = 7000 PLN. dzielone na 19 osób, które znalazły pracę daje 368 PLN kosztów na osobę, jednakże z pomocy tego specjalisty skorzystała większa liczba uczestników). 	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej.	

Rekomendacja nr 4

KOMPONENT GSWB	PRACA SOCJALNA		
OBSZAR	ZADANIA WŁASNE GMINY ORAZ PRACOWNIKA SOCJALNEGO.		
<p>REKOMENDACJA (opis) Rozszerzenie zadań własnych gminy oraz zadań pracownika socjalnego o obowiązek monitorowania zadłużeń i zwracania uwagi na sytuacje mogące w konsekwencji prowadzić do sytuacji bezdomności, w szczególności zadłużenia czynszowe.</p>	<p>Charakterystyka: Rekomenduje się rozszerzenie katalogu ustawowych zadań własnych gminy o obowiązek monitorowania zadłużeń czynszowych i innych obciążeń finansowych osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz najemców lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, które mogą prowadzić do bezdomności.</p> <p>Rekomenduje się również rozszerzenie katalogu ustawowych zadań pracownika socjalnego o zadanie polegające na zwracaniu szczególnej uwagi na sytuacje mogące w konsekwencji prowadzić do sytuacji bezdomności, w szczególności zadłużenia w opłatach za lokal.</p> <p>W związku z powyższym proponuje się również modyfikację aktualnie obowiązujących wzorów druków rodzinnego wywiadu środowiskowego poprzez dodanie pytań o zaległości w opłatach i inne obciążenia finansowe.</p>		
	<table border="0"> <tr> <td>Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja ta zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych tj. ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.</td> <td>Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.</td> </tr> </table>	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja ta zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych tj. ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.
Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja ta zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych tj. ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.		
<p>ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)</p>	<table border="0"> <tr> <td>Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.); Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).</td> <td>Rozporządzenia: Brak</td> </tr> </table>	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.); Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).	Rozporządzenia: Brak
Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.); Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).	Rozporządzenia: Brak		
<p>PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona</p>	<p>Zmiana art. 17 i 119 ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego w załączniku nr 1 określającego wzór kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego.</p>		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
<p>Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?</p>	<p>Rekomendacja zwróci uwagę gminy oraz pracowników socjalnych na sytuacje mogące w konsekwencji prowadzić do sytuacji bezdomności, w szczególności zadłużenia w opłatach za lokal osób i rodzin mających trudną sytuację życiową. O dynamice problemu świadczy narastająca w kraju ilość eksmisji.</p> <p>Rekomendacja pozwoli na objęcie zagrożonej rodziny szeregiem działań i usług spoza zakresu świadczeń pieniężnych, np. specjalistycznym poradnictwem prawnym i finansowym, działaniami edukacyjnymi z zakresu racjonalnego gospodarowania środkami, itp. Zarówno społeczne, jak i czysto ekonomiczne koszty działań podjętych na tym etapie są daleko mniejsze, niż zapewnienie rodzinie już pozbawionej mieszkania schronienia w placówce dla osób bezdomnych.</p> <p>Praktyka wskazuje, że wielu pracowników socjalnych w trakcie przeprowadzania wywiadów środowiskowych pomija kwestię zadłużeń, zaległości w opłatach i innych zobowiązań finansowych. Wynika to prawdopodobnie z faktu, że w obecnym systemie pomocy społecznej pracownicy socjalni siłą rzeczy koncentrują się w trakcie przeprowadzania wywiadu na ustalaniu prawa do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Tymczasem coraz więcej rodzin jest obciążona różnego rodzaju zaciągniętymi zobowiązaniami finansowymi, co przy braku stałości zatrudnienia może powodować utratę płynności finansowej rodziny i w następstwie bezpośrednie zagrożenie wykluczeniem społecznym, włącznie z bezdomnością.</p>		
<p>Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?</p>	<p>Nie</p>		
<p>Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?</p>	<p>Rekomendacje nie będą miały wpływ na budżet państwa. Być może zmiany przyczynią się do polepszenia standardu pracy pracowników socjalny, a przez to zwiększa ich skuteczność.</p>		
<p>Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja</p>	<p>Wszystkich podmiotów zatrudniających pracowników socjalnych, a w szczególności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, do których podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych.</p>		

Rekomendacja nr 5

KOMPONENT GSWB	PRACA SOCJALNA		
OBSZAR	PRZEKAZYWANIE OŚRODKOM POMOCY SPOŁECZNEJ INFORMACJI O MOŻLIWOŚCI WYSTĘPOWANIA TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ DŁUŻNIKA.		
<p>REKOMENDACJA (opis) Przekazywanie właściwym miejscowo Ośrodkom Pomocy Społecznej informacji o możliwości występowania trudnej sytuacji życiowej dłużnika w sytuacji zagrożenia utraty lokalu lub prawa do przebywania w nim w ramach prewencji bezdomności.</p>	<p>Charakterystyka: Rekomendacja polegająca na wprowadzeniu do systemu prawnego przepisu, który pozwalałby w szczególności wynajmującym lokale mieszkalne, w tym wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, spółdzielni mieszkaniowej, wspólnotom mieszkaniowym, w przypadku zalegania w należnych opłatach na poziomie powodującym rozpoczęcie przez właściwe organy procedury sprzedaży lokalu w drodze licytacji bądź pozbawienia prawa do korzystania z lokalu, na poinformowanie, za zgodą dłużnika, właściwego miejscowo OPS o możliwości występowania trudnej sytuacji życiowej dłużnika, w terminie umożliwiającym podjęcie działań interwencyjnych przez pracownika OPS.</p>		
	<table border="0"> <tr> <td>Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja ta zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych tj. ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy o własności lokali.</td> <td>Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.</td> </tr> </table>	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja ta zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych tj. ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy o własności lokali.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.
Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja ta zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych tj. ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy o własności lokali.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.		
<p>ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)</p>	<table border="0"> <tr> <td>Ustawy: Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.). Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1222) . Ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903, z późn. zm.).</td> <td>Rozporządzenia: Brak</td> </tr> </table>	Ustawy: Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.). Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1222) . Ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Brak
Ustawy: Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.). Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1222) . Ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Brak		
<p>PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona</p>	<p>Zmiana przepisów kodeksu cywilnego, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy o własności lokali.</p>		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
<p>Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?</p>	<p>Rekomendacja pozwoli ośrodkom pomocy społecznej na podjęcie skutecznie działań zapobiegających bezdomności. Ponadto, rekomendowana zmiana przełoży się bezpośrednio na budżet gminy. Obecnie gminy są zobowiązane zapewnić lokal socjalny osobie posiadającej nakaz eksmisji. W przypadku nie dopełnienia tego obowiązku gmina płaci odszkodowanie na rzecz zarządców nieruchomości (spółdzielni mieszkaniowych, właścicieli nieruchomości, zarządu gospodarowania nieruchomościami itp.), która do czasu przeniesienia osoby/rodziny do lokalu socjalnego udostępnia im mieszkanie ze swoich zasobów. Dla wielu gmin jest to stały, znaczny koszt w budżecie i stanowi duże obciążenie.</p>		
<p>Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?</p>	<p>Nie</p>		
<p>Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?</p>	<p>Wprowadzenie rekomendowanych przepisów może wpłynąć na zwiększenie obowiązków pracowników ośrodków pomocy społecznej, ale z rekomendacją wiąże się również korzyści dla gmin, w szczególności zmniejszenie kosztów gminy ponoszonych w związku z realizacją ustawowego obowiązku działania wobec problemu bezdomności, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ zmniejszenie kwot wypłacanych z tytułu odszkodowania za nie dostarczenie lokalu socjalnego osobom z nakazem eksmisji, ■ brak konieczności dostarczenia lokalu zastępczego, ■ zmniejszenie kosztów działań pomocowych kierowanych do osób bezdomnych poprzez zmniejszanie się liczebności tej grupy we wsparciu instytucjonalnym. 		
<p>Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja</p>	<p>Wynajmujących lokale mieszkalne, w tym wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych oraz ośrodków pomocy społecznej.</p>		

Rekomendacja nr 6

KOMPONENT GSWB	PRACA SOCJALNA	
OBSZAR	INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI (IPWZB).	
REKOMENDACJA (opis) Wzmocnienie i doprecyzowanie specyficznego narzędzia pracy socjalnej z osobami bezdomnymi lub na ich rzecz – jakim jest IPWzB.	<p>Charakterystyka: Rekomendacja polega na wzmocnieniu i doprecyzowaniu IPWzB, wprowadzeniu wzoru IPWzB oraz na możliwości tworzenia IPWzB niezależnie od miejsca pobytu (nie tylko z osobą przebywającą w schronisku lub domu dla bezdomnych, ale także w noclegowni i mieszkaniu chronionym/wspieranym).</p> <p>Najważniejsze zmiany dotyczące IPWzB to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ jest planem pracy opracowanym wspólnie przez pracownika socjalnego, osobę bezdomną oraz zespół osób, powoływany w zależności od potrzeb, zapewniający danej osobie bezdomnej wsparcie w procesie wychodzenia z bezdomności, ■ osoba bezdomna może być objęta w tym samym czasie tylko jednym IPWzB, ■ opracowuje go pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby bezdomnej lub pracownik socjalny innej organizacji lub instytucji, w której osoba bezdomna aktualnie przebywa, korzystając z informacji i konsultacji różnych podmiotów i specjalistów zaangażowanych w proces wsparcia tej osoby, ■ IPWzB jest interdyscyplinarnym, aktywnym narzędziem pracownika socjalnego – koordynującym proces wychodzenia z bezdomności skierowanym do osób bezdomnych, ■ IPWzB jest monitorowany, oceniany i podlega ewaluacji, ■ IPWzB wykorzystuje wszelkie opracowane w zadaniu 4 standardy obszarów mieszkalnictwa i pomocy doraźnej, zatrudnienia i edukacji, doradztwa, streetworking, pracy socjalnej i łączy je w praktyczny przewodnik udzielanego wsparcia. <p>Obecne regulacje IPWB opisane w art. 49 ustawy o pomocy społecznej nie określają sposobu opracowywania IPWzB oraz zasad i sposobu jego realizacji, a także wzoru formularza - Rekomendowane w standardzie rozwiązanie uwzględnia IPWzB jako narzędzie pracy z osobami bezdomnymi, które pozwala objąć osobę bezdomną kompleksowym wsparciem. Z uwagi na złożoność problemu bezdomności narzędzie to pozwala przede wszystkim na planowanie, a następnie wdrażanie zindywidualizowanego procesu pomocowego z uwzględnieniem sfer funkcjonowania człowieka i jak największej samodzielności jego adresatów. Służy także zharmonizowaniu działań i ukierunkowaniu pracy różnych osób (w tym specjalistów, członków rodziny danej osoby, klienta, gdy ten wyraża wolę współpracy na określony, wynikający z diagnozy i akceptowany cel. Narzędzie to pozwala na jednakowe oddziaływanie wszystkich zaangażowanych stron, które wspierają daną osobę. Program zmierza do tego, aby działania prowadzone w jego ramach były realizowane spójnie i w porozumieniu. Zastosowanie tego narzędzia pozwoli zwiększyć szansę danej osoby na zmianę jej sytuacji i wyjście z bezdomności. Program ma formę pisemną i zawiera takie elementy jak: cel, działania (sposób osiągnięcia celu), zasoby potrzebne do realizacji wyznaczonego celu (ludzkie, materialne itd.) i ocenę jego realizacji. Program pozwala na zapisanie kto, gdzie, kiedy i przy pomocy jakich środków będzie osiągał wyznaczony cel i jakich efektów się spodziewa po uwzględnieniu sposobu dokonania pomiaru skuteczności działań.</p> <p>Obecnie stosowane rozwiązanie jest niejednoznaczne i powoduje zamienne stosowanie IPWzB i kontraktu socjalnego – obu narzędziom przypisuje się analogiczną rolę i funkcję.</p>	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja ta zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych tj. ustawy o pomocy społecznej.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja wymaga stworzenia nowego aktu prawnego tj. rozporządzenia dot. IPWzB.
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Obecnie w systemie prawnym nie ma rozporządzenia, który określałby wzór IPWzB.
PROPONOWANY SPOSÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Zmiana obowiązującego art. 49 ustawy o pomocy społecznej.	

PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)	
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Cele: <ul style="list-style-type: none"> ■ zwiększenie kompleksowości wsparcia osób bezdomnych; ■ doprecyzowanie zapisów art. 49 Ustawy o pomocy społecznej, ■ stworzenie narzędzia umożliwiającego wzrost samodzielności osób bezdomnych i wsparcie osób pozostających „poza systemem pomocy instytucjonalnej”, ■ podtrzymanie na odpowiednim poziomie aktywności kluczowych podmiotów zaangażowanych w pracę z osobą bezdomną, ■ ujednolicenie w systemie pomocy społecznej trybu postępowania ukierunkowanego na skuteczną pomoc (usamodzielnienie) osób bezdomnych.
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?	Wprowadzenie rekomendowanej co do zasady nie powinno spowodować kosztów, tym niemniej na obecnym etapie rzeczywistych kosztów nie da się przewidzieć, choć nie wydaje się aby były znaczne.
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Ośrodków pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, innych służb realizujących działania pomocowe skierowane do osób bezdomnych.

Rekomendacja nr 7

KOMPONENT GSWB	PRACA SOCJALNA	
OBSZAR	PRACA SOCJALNA Z OSOBAMI ODBYWAJĄCYMI KARĘ POZBAWIENIA WOLNOŚCI.	
REKOMENDACJA (opis)	<p>Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia zmiany do przepisu art. 13 ustawy o pomocy społecznej poprzez umożliwienie udzielenia pracy socjalnej osobom odbywającym karę pozbawienia wolności na 6 miesięcy przed planowanym opuszczeniem zakładu karnego/aresztu śledczego. Rekomenduje się udzielanie pracy socjalnej ww. osobom przez właściwe ośrodki pomocy społecznej we współpracy ze służbą więzienną. Zakres współpracy określałoby porozumienie zawarte przez właściwy ośrodek pomocy społecznej a służbą więzienną.</p>	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak – ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie będzie wymagała wprowadzenia nowego aktu prawnego.
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej, (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Brak.
PRZEWDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	<p>Przeciwdziałanie bezdomności oraz udzielenie możliwie najszerszego wsparcia osobom osadzonym w zakładach karnych po wyjściu na wolność.</p> <p>Wspólne zaplanowanie drogi wychodzenia z bezdomności, skoordynowanie wspólnie ze służbą więzienną działań ukierunkowanych na zapobieganie bezdomności i podzielenie zadań między pomocą społeczną a służbą więzienną z pewnością zwiększy skuteczność i efektywność wsparcia, co doprowadzi do zmniejszenia skali bezdomności wśród osób opuszczających zakłady karne.</p> <p>Możliwość zatrudniania pracowników socjalnych w zakładach penitencjarnych jest niewystarczająca, bowiem ich rolę pełni najczęściej pracownik ds. postpenitencjarnych przygotowujący na 6 miesięcy przed wyjściem na wolność osoby odbywające karę pozbawienia wolności. Służba więzienna od lat wskazuje większą potrzebę współpracy z instytucjami i organizacjami, działającymi na wolności. Instytucje te mają także zupełnie inny status i relacje z więźniami, praca osadzonych z nimi przebiega w zupełnie innych warunkach. Stąd nawet przy zatrudnianiu pracowników socjalnych w zakładach penitencjarnych istniałaby konieczność współpracy i wspólnego ustalania działań z pracownikiem socjalnym pracującym w systemie pomocy i integracji społecznej celem zoptymalizowania działań resocjalizacyjnych i integracyjnych.</p>	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Rozszerzenie zakresu współpracy objętej porozumieniem pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej.	
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Z rekomendacją będą się wiązały koszty realizacji pracy socjalnej osobom odbywającym karę pozbawienia wolności, które nie są na chwilę obecną do przewidzenia. Koszty będą zależały od zakresu współpracy pomiędzy ośrodkiem pomocy społecznej a służbą więzienną.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Służb więziennych, ośrodków pomocy społecznej.	

4

ROZDZIAŁ 4

Rekomendacje z obszaru mieszkalnictwa i pomocy doraźnej

Rekomendacja nr 1

dot. wprowadzenia obowiązku tworzenia gminnych programów rozwiązywania problemu bezdomności opartych na szczegółowej diagnozie w zakresie problemu bezdomności i sporządzonych zgodnie z Gminnym Standardem Wychodzenia z Bezdomności przez większe gminy, a gminy mniejsze obowiązku uwzględnienia działań związanych z wychodzeniem z bezdomności w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, rozszerzenia katalogu fakultatywnych zadań własnych gminy o zadania tworzenia ogrzewalni, prowadzenia centrów dziennego wsparcia, prowadzenia mieszkań wspieranych, wprowadzenia definicji nowych usług i definicji osoby zagrożonej bezdomnością, określenia minimalnego zakresu, jaki powinien obejmować gminny program rozwiązywania problemu bezdomności oraz zakresu zagadnień bezdomności i potrzeb w zakresie wychodzenia z bezdomności, jakie ujmowane być powinny w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz standardu, rodzaju i zakresu wsparcia w ramach usługi mieszkanie wspierane.

Rekomendacja nr 2

dot. umożliwienia osobom zamieszkującym w lokalach socjalnych zawarcia umowy najmu na okres następny mimo przekroczenia ustalonego przez radę gminy limitu dochodów.

Rekomendacja nr 3

dot. określenia standardu jakim powinny odpowiadać noclegownia, schronisko dla osób bezdomnych, centrum dziennego wsparcia i ogrzewalnia.

Rekomendacja nr 4

dot. umożliwienia wykorzystania środków z Funduszu Dopląt na finansowanie budowy mieszkań chronionych i mieszkań wspieranych.

Rekomendacja nr 5

Wyłączenie możliwości eksmisji do placówek dla osób bezdomnych oraz wprowadzenie programu reintegracyjnego zapobiegania bezdomności osób/rodzin eksmitowanych do lokali socjalnych lub pomieszczeń tymczasowych.

Rekomendacja nr 6

Rejestr noclegowni i innych placówek zapewniających miejsca noclegowe, schronisk dla osób bezdomnych, centrów dziennego wsparcia i ogrzewalni.

Rekomendacja nr 7

Kontrola placówek udzielających pomocy osobom bezdomnym

Rekomendacja nr 1

KOMPONENT GSWB	MIESZKALNIC'TWO I POMOC DORAŻNA
OBSZAR	ZADANIA WŁASNE GMINY/STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH/ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ.
<p>REKOMENDACJA (opis) Diagnoza w zakresie problemu bezdomności i gminny program wychodzenia z bezdomności lub uwzględniająca problem bezdomności strategia rozwiązywania problemów społecznych jako podstawa działań gminy oraz poszerzenie zakresu i poprawa jakości pomocy świadczonej osobom bezdomnym</p>	<p>Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy dokonania w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.) następujących zmian:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ dodaniu przepisu nakładającego na gminy obowiązek sporządzenia szczegółowej diagnozy w zakresie problemu bezdomności (co pozwoli na określenie doraźnych potrzeb w zakresie udzielenia schronienia oraz objęcie osób bezdomnych wsparciem nakierowanym na trwałe wyjście z bezdomności), jako obowiązkowego składnika diagnozy sytuacji społecznej w gminie, ■ dodanie przepisu nakładającego na miasta na prawach powiatu oraz liczące powyżej 50 000 mieszkańców obowiązek tworzenia gminnego programu rozwiązywania problemu bezdomności (sporządzonego zgodnie z Gminnym Standardem Wychodzenia z Bezdomności), opartego na diagnozie problemu bezdomności sporządzonej dla danej gminy, a na gminy mniejsze obowiązek uwzględniania problemu bezdomności i potrzeb w zakresie wychodzenia z bezdomności w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (przy jednoczesnej dobrowolności opracowywania w tych gminach gminnego programu rozwiązywania problemu bezdomności), ■ uregulowanie w rozporządzeniu minimalnego zakresu, jaki powinien obejmować gminny program rozwiązywania problemu bezdomności oraz zakresu zagadnień bezdomności i potrzeb w zakresie wychodzenia z bezdomności, jakie ujmowane być powinny w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ■ poszerzenia fakultatywnych zadań własnych gminy o działania skierowane do osób bezdomnych, polegające na prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w mieszkaniach wspieranych, poszerzenie katalogu świadczeń niepieniężnych udzielanych z pomocy społecznej o mieszkania wspierane, ■ dodanie definicji mieszkania wspieranego, a także przesądzenie, że także mieszkania wspomagane będą mogły być świadczone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego, ■ określenie w rozporządzeniu standardu, rodzaju i zakresu wsparcia, jakie może być świadczone w mieszkaniu wspieranym (poprzedzone dodaniem w ustawie przepisu zawierającego delegację ustawową i wytyczne w tym zakresie). ■ poszerzenie fakultatywnych zadań gminy o możliwość prowadzenia ogrzewalni, jako jednej z form udzielenia pomocy interwencyjnej osobom bezdomnym znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji życiowej, tj. pozostającym bez schronienia w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej, narażonym na wychłodzenie organizmu zagrażające zdrowiu lub życiu w związku z trudnymi warunkami atmosferycznymi, w szczególności w okresie jesienno–zimowym (ogrzewalnia zapewniłaby miejsca siedzące w pomieszczeniu o odpowiedniej temperaturze, zapobiegającej wychłodzeniu organizmu), która mogłaby być stosowana jako uzupełnienie innych już stosowanych przez daną gminę form pomocy, jak noclegownia, schronisko dla bezdomnych, mieszkanie wspierane, ■ poszerzenie fakultatywnych zadań gminy o prowadzenie centrów dziennego wsparcia - miejsc nieodpłatnego świadczenia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w tym bezdomnym, kompleksowej pomocy w obszarze pomocy doraźnej, na przykład w postaci możliwości korzystania w ciągu dnia w jednym miejscu z oferty obejmującej: świetlicę, punkt informacyjno–konsultacyjny, punkt wydawania żywności, punkt wydawania odzieży, jadłodajnia lub łaźnia. <p>Rekomendacja obejmuje wprowadzenie do ustawy o pomocy społecznej dotąd nie uregulowanej prawnie odrębnej kategorii mieszkań wspieranych, stanowiących formę udzielenia schronienia osobom bezdomnym lub zagrożonym bezdomnością. Nowe regulacje prawne powinny uwzględniać specyfikę celów jakim służą takie mieszkania oraz różny rodzaj i zakres oferowanego w nich wsparcia. Powinny też być zgodne z założeniami Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności. Zgodnie z propozycjami zawartymi w tym Standardzie, mieszkanie wspierane (zespolone lub rozproszone) to usługa oferująca wsparcie w lokalu mieszkalnym, mieszkaniu lub pokoju, zabezpieczająca przed bezdomnością, obejmująca w szczególności pakiet usług socjalnych ukierunkowany na nabywanie umiejętności samodzielnego życia społecznego i zawodowego lub ustabilizowanie sytuacji w celu odzyskania samodzielności życiowej. Przebywanie w takim mieszkaniu nie wymaga więc opieki specjalistów, jak to ma miejsce w mieszkaniach chronionych. Pobyt w takim mieszkaniu nie musi być poprzedzony pracą na poziomie noclegowni i schroniska, ani przedsiwzięciem do samodzielnego mieszkania. Pobyt w mieszkaniu wspieranym może zastępować wszystkie te etapy jednocześnie. Określenie w rozporządzeniu rodzaju i zakresu wsparcia udzielanego w mieszkaniach wspieranych (dostosowanych do opracowanego Standardu) pozwoli zapewnić należyty standard tych usług i obiektów, zabezpieczając jednocześnie przed niewłaściwym obniżeniem poziomu.</p>

Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy.
Zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Konieczność nowego aktu prawnego:
Rekomendacja wymaga wprowadzenia następujących rozporządzeń:
w sprawie minimalnego zakresu, jaki powinien obejmować gminny program rozwiązywania problemu bezdomności oraz zakresu zagadnień bezdomności i potrzeb w zakresie wychodzenia z bezdomności, jakie ujmowane być powinny w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
w sprawie standardu, rodzaju i zakresu wsparcia, jakie może być świadczone w mieszkaniu wspieranym – wydane na podstawie nowego art. 53 ust. 5 ustawy.

ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.)	Rozporządzenia: Aktualnie obowiązujących nie dotyczy.
---	---	--

PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Art. 16b; Art. 17 ust. 2; Art. 36 ust.2; Art. 48; Art. 53).
---	--

PRZEWDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)

Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?

Celem rekomendacji jest doprowadzenie m.in. do tego by każda gmina musiała dokonać analizy zjawiska bezdomności na swoim terenie i ocenić, czy lub jakie działania związane z pomocą osobom bezdomnym należy podjąć na terenie danej gminy. Wprowadzenie zamierzonych zmian przepisów ma umożliwić dostosowanie działań podejmowanych przez każdą gminę do lokalnych potrzeb (lub ich braku) i do lokalnych możliwości. Powinno to zmierzać także do ujednolicenia w całym kraju podejścia do pomocy udzielanej osobom bezdomnym, do wykorzystania dostępnych zasobów do realizacji zadań związanych z doraźnym zapewnieniem schronienia osobom bezdomnym oraz wsparcia udzielanego w trwałym wychodzeniu z sytuacji bezdomności. Oparcie gminnego programu rozwiązywania problemu bezdomności na modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności pozwoli również (wraz z przeprowadzoną diagnozą lokalną w zakresie problemu bezdomności) na zaplanowanie i utworzenie budżetu zapewniającego placówkom środki finansowe umożliwiające świadczenie usług wg obowiązującego standardu. Pozwoli także na wydatkowanie środków z budżetu bardziej adekwatnie do lokalnych potrzeb.

Wdrożenie w pozostałym zakresie rekomendacji obejmującej pewne zmiany w nieobowiązkowych zadaniach gmin i jednocześnie wprowadzającej nowe typy usług socjalnych ułatwi gminom wykonywanie ich dotychczasowych zadań własnych dotyczących osób bezdomnych. Pozwoli bardziej elastycznie reagować na lokalne potrzeby i uwarunkowania, a jednocześnie oferować bezdomnym, którzy nie potrzebują stałej opieki, tańsze niż mieszkanie chronione usługi np. w postaci mieszkania wspieranego. Osoby bezdomne uzyskają natomiast większy wpływ na kształtowanie własnej drogi wychodzenia z bezdomności, choćby dlatego, że np. osoba korzystająca z mieszkania wspieranego niekiedy sama decyduje o pakiecie usług dodatkowych, a nawet może w ogóle zrezygnować z takich usług.

Wprowadzenie – oprócz mieszkań chronionych, które mają swoje ograniczenia – także mieszkań wspieranych znacznie poszerzyłoby asortyment stosowanych środków pomocy i ułatwiłoby stopniowe przechodzenie osób bezdomnych do normalnego życia, a także pozwalałoby gminom elastycznie przystosowywać się do sytuacji redukując jednocześnie zbędne wydatki na pomoc o charakterze mieszkaniowym w sytuacji, gdy nie jest ona potrzebna w zbyt szerokim zakresie. Zatem umożliwiłoby stosowanie w indywidualnych przypadkach rozwiązań najbardziej optymalnych, łączących w sobie cele udzielania wsparcia ukierunkowane na trwałe wychodzenie z bezdomności, umożliwiłoby osobom bezdomnym zarówno rozwijanie samodzielności życiowej niezbędnej dla pełnienia ról społecznych jak i funkcjonowanie na poziomie umożliwiającym zintegrowanie ze środowiskiem.

W zakresie prewencji mieszkania wspierane mogą być ofertą dla osób zagrożonych bezdomnością, potrzebujących doraźnego wsparcia w rozwiązywaniu zaistniałych problemów życiowych związanych z utratą prawa do lokalu i dawać szansę na zapobieżenie przejścia sytuacji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychosocjalnej (w tym aspekcie formuła mieszkań wspieranych zbliża się do celów interwencji kryzysowej).

W zakresie tworzenia ogrzewalni wdrożenie rekomendacji pozwoli na zmniejszenie liczby osób bezdomnych pozostających bez schronienia gwarantującego ochronę zdrowia i życia, których sytuacja wskazuje na potrzebę zapewnienia pomocy w tym zakresie. Standard ogrzewalni realizuje także cele związane z informowaniem osób bezdomnych o dostępnych formach pomocy w rozwiązywaniu sytuacji bezdomności jak również cele związane z motywowaniem tych osób do zmiany trybu życia i podjęcia działań na rzecz poprawy sytuacji życiowej.

Wprowadzenie rekomendacji w zakresie tworzenia centrów dziennego wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym bezdomnych, pozwoli na scentralizowanie w jednym miejscu usług, z których każda mogłaby być świadczona odrębnie. Pozwoli to na znaczne zwiększenie funkcjonalności oraz efektywności działań nakierowanych na udzielanie doraźnego wsparcia w kierunku rozwiązywania sytuacji bezdomności oraz zapobiegania wykluczeniu społecznemu a także uwzględnia aspekty profilaktyki ochrony zdrowia oraz aktywizacji zawodowej, przy zminimalizowaniu kosztów realizacji poszczególnych zadań.

<p>Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?</p>	<p>Istnieją alternatywne rozwiązania dla mieszkań wspieranych. Dla pozostałych propozycji - nie ma alternatywnych rozwiązań. Jeśli chodzi o mieszkania wspierane możliwe jest kierowanie osób bezdomnych do schronisk dla osób bezdomnych lub noclegowni, jednak mieszkania wspierane to oferta bardziej optymalna z punktu widzenia efektywności podejmowanych działań w zakresie trwałego wychodzenia z bezdomności. Inną alternatywą mogłoby być realizowanie mieszkań wspieranych w ramach mieszkań chronionych. Wymagałoby to (zamiast wprowadzania nowych przepisów dotyczących tych nowych kategorii) dokonania zmian przepisów ustawy o pomocy społecznej dotyczących mieszkań chronionych, m.in. zmniejszenie ilości osób przebywających w mieszkaniu chronionym, zmian form własności mieszkań, poszerzenia kręgu osób mogących korzystać z mieszkań chronionych i wyraźnego przesądzenia, że krąg ten obejmuje także osoby bezdomne. Należałoby też odpowiednio zmienić przepisy rozporządzenia dotyczące warunków pobytu i kierowania osób do takich mieszkań uwzględniając przyjęte w Gminnym Standardzie Wychodzenia z Bezdomności rozwiązania dotyczące metrażu, form i zakresu świadczonego wsparcia oraz instytucji mogących prowadzić takie mieszkania. Możliwa byłaby także sytuacja odwrotna, tj. objęcie mieszkań chronionych szerszym pojęciem mieszkań wspieranych i wyodrębnienia ich jako jednego z typów mieszkań wspieranych. Pozostałe dwa byłyby wtedy np. mieszkaniem przejściowymi stricte dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością - typu mieszkań wspieranych zespolonych i mieszkań wspieranych rozproszonych.</p>
<p>Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?</p>	<p>Koszty związane z wdrażaniem poszczególnych rozwiązań niniejszej rekomendacji dotyczą poszerzenia prac związanych z opracowaniem już obowiązującej diagnozy problemów społecznych bądź dotyczą opracowania gminnego programu wychodzenia z bezdomności stanowiącego załącznik do gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Szczegółowe rozwiązania zawarte w gminnych programach i strategiach mogą generować znacząco zwiększone w porównaniu z dotychczasowymi wydatki z budżetu gminy w przypadkach, gdy dotychczasowe działania gminy w niewystarczający sposób odpowiadały lokalnym potrzebom w zakresie pomocy w wychodzeniu z bezdomności. Źródło finansowania – gmina. Źródło finansowania pozostałych propozycji - przede wszystkim gmina, jednak można założyć także współfinansowanie przez inne podmioty. Dodatkowym źródłem finansowania w zakresie tworzenia i realizowania usługi mieszkań wspieranych powinien być Program wsparcia budownictwa socjalnego ze środków Funduszu Dopłat. Ponadto koszty będą częściowo pokrywane przez osoby mieszkające w mieszkaniach wspieranych, przy czym udział tych osób będzie rósł w miarę ich zaawansowania w programie wychodzenia z bezdomności. W gminach stosujących w szerokim zakresie pomoc w postaci mieszkań chronionych realizacja rekomendacji może nawet przynieść pewne oszczędności (w przeliczeniu na 1 osobę uzyskującą mieszkanie chronione, lub mieszkanie wspierane. Przy prawidłowo przeprowadzonej gminnej diagnozie potrzeb w zakresie pomocy osobom bezdomnym koszty utworzenia i funkcjonowania centrum dziennego wsparcia powinny być porównywalne z dotychczasowymi lub niższe niż w przypadku świadczenia usług odrębnie.</p>
<p>Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja</p>	<p>Gmin, związków międzygminnych, organizacji pozarządowych, w tym organizacji pożytku publicznego i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej</p>

Rekomendacja nr 2

KOMPONENT GSWB	MIESZKALNICTWO I POMOC DORAŻNA	
OBSZAR (PRZYKŁADOWO)	LOKALE SOCJALNE.	
<p>REKOMENDACJA (opis) Ochrona najemcy lokalu socjalnego w razie niespełniania dochodowych kryteriów umożliwiających wynajęcie lokalu socjalnego</p>	<p>Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia do ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.) zmian powodujących, że jeśli dochód osoby dotychczas wynajmującej lokal socjalny wrośnie przekraczając limit określony w uchwale rady gminy (którego przekroczenie obecnie uniemożliwia zawarcie najmu lokalu socjalnego na następny okres), to wynajmujący zobowiązany będzie zawrzeć z takim najemcą umowę najmu tego samego lub innego lokalu na kolejny okres – o ile dochód najemcy nadal nie przekracza limitu dochodu ustalonego w uchwale rady gminy, umożliwiającego zawarcie umowy najmu lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy na czas nieoznaczony. Proponuje się wprowadzenie przepisu nakazującego wynajmującemu zawarcie z takim najemcą umowy najmu tego samego lokalu na następny okres jeśli wzrost dochodu najemcy nie przekracza połowy różnicy między limitem dochodów uprawniającym do wynajęcia lokalu na czas nieoznaczony, a limitem dochodów umożliwiającym wynajęcie lokalu socjalnego. W takim przypadku można byłoby zastosować czynsz wyższy niż za lokal socjalny, ale sam lokal nadal traktowany byłby jako socjalny. W przypadku wyższego wzrostu dochodów (czyli przekraczającego połowę różnicy między limitem dochodów uprawniającym do wynajęcia lokalu na czas nieoznaczony, a limitem dochodów umożliwiającym wynajęcie lokalu socjalnego) proponuje się (oprócz możliwości wynajęcia innego lokalu) umożliwienie zawarcia na czas nieoznaczony umowy najmu tego samego lokalu (lokal traciłby wtedy status lokalu socjalnego).</p>	
	<p>Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy. Zmiana ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr.31, poz. 266, z późn. zm.).</p>	<p>Rekomendacja nie wymaga wydania nowego aktu prawnego.</p>
<p>ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)</p>	<p>Ustawy: Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr. 31 poz. 266, z późn. zm.)</p>	<p>Rozporządzenia: Brak.</p>
<p>PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona</p>	<p>Zmiany do ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego .</p>	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
<p>Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?</p>	<p>Niniejsza rekomendacja naprawia błąd legislacyjny wpływający nie tylko na sytuację byłych osób bezdomnych, ale sprzyjający rozszerzeniu się zjawiska bezdomności także wśród innych najemców lokali socjalnych. W odniesieniu do byłych bezdomnych wprowadzenie rekomendacji zapewni ciągłość działań nakierowanych na ich wspieranie w procesie wychodzenia z bezdomności oraz zapobiegać będzie wtórnej bezdomności, wskutek utraty możliwości zamieszkiwania w dotychczasowym lokalu (socjalnym), przy jednoczesnej niemożności zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego na wolnym rynku ze względów finansowych. Rekomendacja dotyczy zarówno osób wcześniej bezdomnych, które później mieszkały w lokalu socjalnym, jak i innych osób, których dochody przekroczyły limit ustalony uchwałą rady gminy, w związku z czym nie można z nimi zawrzeć umowy najmu lokalu socjalnego na następny okres, mimo że nadal są osobami biednymi, których nie stać na wynajęcie lokalu na rynku. Osoby takie w myśl aktualnych przepisów mogą się ubiegać o wynajęcie zwykłego lokalu z zasobu gminy na czas nieoznaczony, ale musiałyby na to długo oczekiwać w kolejce. W tym czasie należałoby je (zgodnie z przepisami) wyeksmitować je z zajmowanego (już bez tytułu prawnego) lokalu socjalnego, co wyraźnie sprzyja powstawaniu zjawiska bezdomności u takich osób. Albo powoduje, że gmina tych osób wbrew przepisom nie eksmituje, tłumacząc to najczęściej tym, że i tak sąd zapewne przyzna im w wyroku eksmisyjnym prawo do lokalu socjalnego.</p>	
<p>Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?</p>	<p>W przypadku wprowadzenia planowanych przez rząd zmian w ustawie o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, przewidujących, że wszystkie lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy wynajmowane byłyby na czas oznaczony, należałoby wprowadzić przepisy zakładające ustalanie przez radę gminy co najmniej kilku progów dochodowych najemców, których przekroczenie nie powodowałoby utraty najmu, lecz jedynie zastosowanie wyższego czynszu. Należałoby założyć, że nienawiązanie umowy najmu na kolejny okres mogłoby nastąpić dopiero w sytuacji, gdy dochód najemcy (lub dochód gospodarstwa domowego najemcy) umożliwi wynajęcie lokalu mieszkalnego na rynku lub zakup lokalu (bądź zakup prawa do lokalu).</p>	
<p>Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?</p>	<p>Przy prawidłowo przeprowadzonej diagnozie potrzeb mieszkaniowych społeczności samorządowej i klarownych zasadach określających kryteria kolejności przyznawania lokali – koszty gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy nie powinny ulec zmianie z powodu wprowadzenia proponowanych przepisów.</p>	
<p>Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja</p>	<p>Gmin, jednostek pomocy społecznej.</p>	

Rekomendacja nr 3

KOMPONENT GSWB	MIESZKALNICTWO I POMOC DORAŻNA	
OBSZAR (PRZYKŁADOWO)	STANDARD NOCLEGOWNI, SCHRONISKA DLA BEZDOMNYCH, CENTRUM DZIENNEGO WSPARCIA I OGRZEWAJNI.	
REKOMENDACJA (opis) Ustalenie w rozporządzeniu standardu i podstawowych zasad działania schroniska, noclegowni, centrum dziennego wsparcia, ogrzewalni.	<p>Charakterystyka: Rekomendacja ta dotyczy ustalenia standardu noclegowni, schroniska dla bezdomnych, centrum dziennego wsparcia i ogrzewalni w rozporządzeniu wydanym na podstawie nowej delegacji umieszczonej w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.), przy jednoczesnej rezygnacji z wymienianego w różnych przepisach domu dla bezdomnych, który w praktyce nie jest odrębnym od schroniska dla bezdomnych rodzajem obiektu (nazwa ta stosowana jest bowiem w odniesieniu do różnych typów schronisk dla bezdomnych, często jako zamiennik terminu „schronisko dla bezdomnych”). Wyjątkowo proponuje się w art. 51 ust. 4 ww. ustawy w ogóle usunąć termin „dom dla bezdomnych” i nie zastępować go terminem „schronisko dla bezdomnych” gdyż schronisko dla bezdomnych nie powinno być alternatywą dla ośrodków wsparcia wymienionych w tym przepisie. Może to bowiem powodować kierowanie tam osób z zaburzeniami psychicznymi i innych wskazanych w tym artykule, do przyjęcia których schronisko takie nie jest odpowiednie. W wytycznych do rozporządzenia proponuje się uwzględnić, iż ma ono (oprócz określenia samego standardu) uwzględnić rodzaj i zakres usług świadczonych w poszczególnych obiektach, procedury postępowania, warunki pobytu i kwalifikacje osób świadczących wsparcie bezdomnym oraz termin przystosowania poszczególnych rodzajów obiektów do wymagań Standardu. Wprowadzić należy także obowiązek dla miast na prawach powiatu oraz powyżej 50 tys. mieszkańców wprowadzenia placówki/placówek, według potrzeb zidentyfikowanych w diagnozie, o charakterze nisko progowym ogrzewalni lub noclegowni (m.in. dla ludzi pod wpływem alkoholu). A także, że powinno uwzględniać możliwość niespełnienia standardu w niektórych obiektach, np. w obiektach zabytkowych.</p>	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dotyczącej m.in. zdefiniowania terminów noclegownia, ogrzewalnia, schronisko, centrum dziennego wsparcia. Zmiany różnych ustaw poprzez wyeliminowanie z ich treści używania określenia „dom dla bezdomnych” poprzez usunięcie tego określenia z poszczególnych przepisów (jeśli zostało ono użyte obok określenia „schronisko dla bezdomnych”), albo poprzez zastąpienie wyrazów „dom dla bezdomnych” wyrazami „schronisko dla bezdomnych” (jeśli określenie „dom dla bezdomnych” zostało użyte samodzielnie). Między innymi należy dokonać takich zmian w przepisach ustawy o pomocy społecznej.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja wymaga wprowadzenia nowego rozporządzenia w sprawie ustalenia szczegółowych warunków funkcjonowania noclegowni, schronisk dla bezdomnych i ogrzewalni (sporządzone zgodnie z opracowanym Standardem).
ZAKRES OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.)	Rozporządzenia: Aktualnie obowiązujących nie dotyczy.
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA	Zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej .	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Określenie standardu dwóch rodzajów istniejących placówek i dwóch nowych (centrum dziennego wsparcia i ogrzewalni) oraz sprecyzowanie rodzaju i zakresu świadczonych w nich usług oraz procedur związanych z zapewnieniem schronienia osobom bezdomnym w noclegowni oraz w schronisku dla osób bezdomnych pozwoli na zniwelowanie różnic w sposobach świadczenia pomocy osobom bezdomnym w kierunku zwiększenia jakości i efektywności podejmowanych działań nakierowanych na rozwiązywanie problemu bezdomności.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji, chyba że opracowany zostałby alternatywny Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności, który pozwalałby realizować te same cele w inny sposób.	
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Jeśli pominięto koszt samego wydania rozporządzenia i koszty innych prac legislacyjnych, to skutki finansowe wdrożenia nowych przepisów obejmują głównie koszty organizacji i funkcjonowania ogrzewalni (które nie są duże, bo koszt jednej ogrzewalni można porównać z półrocznym kosztem funkcjonowania jednego mieszkania) oraz koszty przystosowania istniejących placówek do nowych standardów. Te ostatnie zależne są przede wszystkim o tego, czy standardy miałyby bezwzględnie obowiązywać wkrótce po wejściu w życie rozporządzenia, czy po kilku latach. Źródła finansowania – ew. BGK, gmina, Ministerstwo Pracy i Pomocy Społecznej.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Gmin, związków międzygminnych, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, organizacji pożytku publicznego i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego	

Rekomendacja nr 4

KOMPONENT GSWB	MIESZKALNICTWO I POMOC DORAŻNA	
OBSZAR	FUNDUSZ DOPLĄT NA FINANSOWANIE BUDOWY MIESZKAŃ CHRONIONYCH I MIESZKAŃ WSPIERANYCH.	
REKOMENDACJA (opis) Umożliwienie uzyskania finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat na nowe socjalne usługi mieszkaniowe i dostosowanie do standardów istniejące placówki dla osób bezdomnych	<p>Charakterystyka: Rekomenduje się wprowadzenie zmian do ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. Nr 251, poz. 1844, z późn. zm.), polegających na umożliwieniu wykorzystywania dofinansowania z Funduszu Dopłat nie tylko na budowę mieszkań, które wykorzystywane będą jako mieszkania chronione, lecz również na budowę takich mieszkań, które wykorzystywane będą jako mieszkania wspierane. Zmiany powinny dotyczyć kwestii możliwości dostosowania do standardów noclegowni, schronisk oraz mieszkań wspieranych. A także zmiany polegającej na wyeliminowaniu przepisu ust. 5 w art. 5 ustawy, który uniemożliwia udzielenie finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat na budowę lokali przez towarzystwo budownictwa społecznego, jeśli budowa ta miałaby być finansowana jednocześnie i przy udziale dofinansowania z Funduszu Dopłat i z kredytu udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach realizacji rządowych programów popierania budownictwa mieszkaniowego.</p>	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych. Zmiana ustawy z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga wydania nowego aktu prawnego.
ZAKRES OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych z dnia 8 grudnia 2006 (Dz. U. Nr 251, poz. 1844, z późn. zm.). Ustawa z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej (Dz. U. Nr 230, poz. 1922, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2009 r. w sprawie finansowego wsparcia na tworzenie lokali socjalnych, mieszkań chronionych i lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy niestanowiących lokali socjalnych Dz. U. Nr 120, poz. 1001 z późn. zm.
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Projekt rządowy	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wdrożenie rekomendacji sprawi, że finansowanie z Funduszu Dopłat będzie mogło być wykorzystywane także i w odniesieniu do mieszkań, które później będą wykorzystywane jako mieszkania wspierane. Ponadto umożliwi dostosowanie do standardów określonych w odrębnych rozporządzeniach placówki dla osób bezdomnych takie jak noclegownie i schroniska. Generalnie wprowadzenie proponowanych zmian prawnych nie zwiększy puli środków na budowę mieszkań dofinansowywanych z Funduszu Dopłat gdyż pula środków, jakimi dysponuje Fundusz Dopłat nie zależy od liczby ani rodzaju ustawowo dopuszczalnych wydatków tego Funduszu. Pula ta podlega natomiast podziałowi pomiędzy poszczególne rodzaje wydatków. Zniesienie zakazu łączenia finansowania budowy mieszkań przez towarzystwo budownictwa społecznego z dwóch źródeł (z Funduszu Dopłat i z kredytu udzielonego w ramach rządowych programów popierania budownictwa mieszkaniowego) mogłoby zwiększyć pulę środków przeznaczonych na budowę przez TBS-y mieszkań wykorzystywanych następnie jako mieszkania chronione lub np. wspierane pod warunkiem, że w ogóle zaczną w szerszym zakresie funkcjonować wspomniane rządowe programy.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Rozwiązanie alternatywne mogłoby polegać na opracowaniu koncepcji całkowicie nowego źródła finansowania i uregulowaniu sposobu korzystania z tego źródła w przepisach. Źródło takie, ze względu na charakter celów, jakie mają być realizowane, nie mogłoby jednak powstać bez udziału budżetu państwa lub budżetów lokalnych, toteż jego powstanie w obliczu aktualnych problemów finansów publicznych jest mało prawdopodobne.	
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Proponowane rozwiązanie nie generuje dodatkowych kosztów.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Gmin i związków międzygminnych, powiatów, Banku Gospodarstwa Krajowego, towarzystw budownictwa społecznego	

Rekomendacja nr 5

KOMPONENT GSWB	MIESZKALNICTWO I POMOC DORAŻNA
OBSZAR	ZADANIA GMINY W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA LOKALU SOCJALNEGO BĄDŹ POMIESZCZENIA TYMCZASOWEGO OSOBOM Z NAKAZEM EKSMISJI Z DOTYCHCZAS ZAJMOWANEGO LOKALU
REKOMENDACJA (opis)	<p>Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia zmiany do ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uniemożliwi dokonywanie eksmisji osób z nakazem opróżnienia dotychczas zajmowanego lokalu bezpośrednio do noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe; 2) zlikwiduje wyjątki określone w art. 25d pkt 1 i 2, które obecnie uniemożliwiają przyznanie pomieszczenia tymczasowego, a przeprowadzenie eksmisji do placówek dla osób bezdomnych lub innych miejsc zapewniających miejsca noclegowe; 3) wprowadzi obowiązek uczestnictwa osób/rodzin, wobec których orzeczono i wykonano wyroki eksmisyjne, a które otrzymały lokal socjalny bądź pomieszczenie tymczasowe, w programie reintegracyjnym „naprawczym” realizowanym we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej i organizacjami działającymi w zakresie pomocy i integracji społecznej. W sytuacji gdy osoba/rodzina po 6 miesiącach pobytu w pomieszczeniu tymczasowym (z wyłączeniem lokali socjalnych) podejmuje współpracę i realizuje program, ma szansę na przedłużenie okresu pobytu a także będzie miała szansę na lokal socjalny. W przypadku gdy, osoba/rodzina nie podjęła współpracy, odmawia udziału w programie, wówczas nie przedłużana byłaby umowa najmu pomieszczenia tymczasowego, a osoba/rodzina utraciłaby pomieszczenie. <p>Obecnie obowiązujące przepisy dopuszczają możliwość przeprowadzania egzekucji polegającej na opróżnieniu mieszkania bez zapewnienia eksmitowanemu minimum ochrony przed bezdomnością. Możliwość realizacji eksmisji do placówki dla osób bezdomnych (noclegownia, schronisko) jest doprowadzeniem do bezdomności a także odroczonej w czasie „eksmisją na bruk”. Kierowanie osób eksmitowanych do noclegowni, schronisk, czy podobnych placówek zapewniających miejsca noclegowe, które często nie są przystosowane do zamieszkania przez sprawców przemocy, osoby zaburzone psychicznie czy osoby niepełnosprawne, obłożnie chore, należy ocenić bardzo krytycznie. Na powyższą kwestię zwracał również wielokrotnie Rzecznik Praw Obywatelskich. W ocenie Rzecznika sytuacja, w której obowiązujące prawo dopuszcza możliwość przeprowadzenia egzekucji obowiązku opróżnienia lokalu bez zapewnienia osobie eksmitowanej jakiegokolwiek schronienia, pozostaje w sprzeczności z obowiązkiem poszanowania i ochrony godności człowieka spoczywającym na władzach publicznych, a wynikającym z art. 30 Konstytucji R.P, oraz z dyrektywą prowadzenia polityki sprzyjającej zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli, w tym w szczególności przeciwdziałania bezdomności, wyrażoną przez art. 75 ust. 1 Konstytucji RP, a także z nałożonym w art. 71 ust. 1 Konstytucji obowiązkiem szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Obecne rozwiązania z jednej strony dopuszczają możliwość realizacji eksmisji bezpośrednio do placówki dla osób bezdomnych, czyli doprowadzają do bezdomności, a nie jej przeciwdziałają. Z drugiej strony poprzez brak w gminach pomieszczeń tymczasowych, w wielu sytuacjach i przypadkach, osoby pozostają do 6 miesięcy w lokalach wobec których zasądzono opróżnienie, a następnie osoby te eksmitowane są bezpośrednio do placówek dla osób bezdomnych. Zapewnienie zatem niekiedy pomieszczenia tymczasowego jest tylko chwilowym odroczeniem bezdomności. Służby pomocy i integracji społecznej od czasu wprowadzenia nowelizacji ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego odnotowują wzrost ilości osób bezdomnych ze względu na realizację eksmisji do placówek dla osób bezdomnych.</p>
Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy:	Konieczność nowego aktu prawnego:
Rekomendacja wymagać będzie przede wszystkim zmiany ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, w szczególności art. 4 ust. 2a oraz 25d pkt. 1 i 2.	Rekomendacja nie będzie wymagała wprowadzenia nowego aktu prawnego.
Wprowadzenie nowelizacji ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego skutkować też będzie koniecznością dokonania zmian w Kodeksie postępowania cywilnego w szczególności art. 1046 § 4 i § 5 ¹ oraz w wydanym na podstawie art. 1046 § 11 rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach o opróżnienie lokalu lub pomieszczenia albo o wydanie nieruchomości .	

ZAKRES OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 31, poz. 266). Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach o opróżnienie lokalu lub pomieszczenia albo o wydanie nieruchomości (Dz. U. z 2012 r. poz. 11).
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wprowadzenie rekomendacji zlikwiduje przede wszystkim możliwość eksmisji do placówek dla bezdomnych. Ponadto zapewnieni osobom, którym sąd w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu nie przyznał lokalu socjalnego, przyznanie przez gminę tymczasowego pomieszczenia. Natomiast w przypadku osób, które otrzymały pomieszczenie tymczasowe i wzięły udział w programie „naprawczym,, umożliwi z powrotem szansę na otrzymanie przez nich lokalu socjalnego.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Alternatywną opcją dla rekomendacji jest zwiększenie przez gminy swoich zasobów mieszkaniowych, w tym zasobów tymczasowych pomieszczeń.	
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Z rekomendacją będą się wiązały koszty zwiększenia mieszkaniowych zasobów gmin w celu zapewnienia eksmitowanym osobom lokalu socjalnego, zamiennego lub lokalu tymczasowego. Koszty te będą pokrywane z własnych budżetów gmin, ewentualnie z dotacji celowych z budżetu państwa, co przewiduje art. 4 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Zwiększone zostaną koszty na realizację programów reintegracyjnych skierowanych na przeciwdziałanie bezdomności osób/rodzin eksmitowanych do lokali socjalnych lub pomieszczeń tymczasowych.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy: gmin, komorników, sądów.	

Rekomendacja nr 6

KOMPONENT GSWB	MIESZKALNICTWO I POMOC DORAŻNA	
OBSZAR	REJESTR NOCLEGOWNI I INNYCH PLACÓWEK ZAPEWNIĄCYCH MIEJSCA NOCLEGOWE, SCHRONISK DLA OSÓB BEZDOMNYCH, CENTRÓW DZIENNEGO WSPARCIA I OGRZEWAŁNI.	
REKOMENDACJA Określenie obowiązku prowadzenia rejestru noclegowni i innych placówek zapewniających miejsca noclegowe, schronisk dla osób bezdomnych, centrów dziennego wsparcia i ogrzewalni	Charakterystyka: Rekomendacja ta określa obowiązek prowadzenia rejestru noclegowni i innych placówek zapewniających miejsca noclegowe, schronisk dla osób bezdomnych, centrów dziennego wsparcia i ogrzewalni w rozporządzeniu wydanym na podstawie nowej delegacji umieszczonej w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.). Prowadzenie rejestru pozwoli na kierowanie pomocy do tych placówek, które spełniać będą podstawowe standardy, umożliwiające wpis do rejestru.	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej poprzez zmianę treści art. 48a, mającą na celu wprowadzenie regulacji w zakresie rejestru i określenie procedury wpisu do rejestru.	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja wymaga wprowadzenia nowego rozporządzenia w sprawie wzoru rejestru noclegowni i innych placówek zapewniających miejsca noclegowe, schronisk dla osób bezdomnych, centrów dziennego wsparcia i ogrzewalni spełniających wymogi określone rozporządzeniem, o którym mowa w art. 48 ust. 6 ustawy, oraz zakresie zbieranych danych.
ZAKRES OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.)	Rozporządzenia: Aktualnie obowiązujących nie dotyczy.
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA	Zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej .	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Rozwiązanie wprowadza się w celu zwiększenia jakości i efektywności podejmowanych działań nakierowanych na rozwiązywanie problemu bezdomności, ponieważ placówki nie wpisane do rejestru nie mogą ubiegać się o środki publiczne na pokrycie kosztów prowadzonej działalności.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji, chyba że opracowany zostałby alternatywny Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności, który pozwalałby realizować te same cele w inny sposób.	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Jeśli pominie się koszt samego wydania rozporządzenia i koszty innych prac legislacyjnych, to skutki finansowe wdrożenia nowych przepisów obejmują głównie koszty funkcjonowania rejestru. Źródła finansowania – ew. BGK, gmina, Ministerstwo Pracy i Pomocy Społecznej.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Gmin, związków międzygminnych, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, organizacji pożytku publicznego i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego	

Rekomendacja nr 7

KOMPONENT GSWB	MIESZKALNICTWO I POMOC DORAŻNA	
OBSZAR	KONTROLA PLACÓWEK UDZIELAJĄCYCH POMOCY OSOBOM BEZDOMNYM	
REKOMENDACJA Określenie zakresu kontroli noclegowni i innych placówek zapewniających miejsca noclegowe, schronisk dla osób bezdomnych, centrów dziennego wsparcia i ogrzewalni	Charakterystyka: Rekomendacja określa zasady kontroli noclegowni i innych placówek zapewniających miejsca noclegowe, schronisk dla osób bezdomnych, centrów dziennego wsparcia i ogrzewalni w rozporządzeniu wydanym na podstawie nowej delegacji umieszczonej w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.). Wprowadzenie i określenie zakresu kontroli ma za zadanie określenie, czy spełniane będą podstawowe standardy, umożliwiające wpis do rejestru, określonego w art.48a ustawy	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej poprzez wprowadzenie nowego art. 48b, mającego na celu wprowadzenie regulacji w zakresie kontroli placówek udzielających pomocy osobom bezdomnym.	Konieczność nowego aktu prawnego:
ZAKRES OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.)	Rozporządzenia: Aktualnie obowiązujących nie dotyczy.
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA	Zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej .	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Rozwiązanie wprowadza się w celu zwiększenia jakości i efektywności podejmowanych działań nakierowanych na rozwiązywanie problemu bezdomności.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji, chyba że opracowany zostałby alternatywny Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności, który pozwalałby realizować te same cele w inny sposób.	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Jeśli pominie się koszt samego wydania rozporządzenia i koszty innych prac legislacyjnych, to skutki finansowe wdrożenia nowych przepisów obejmują głównie koszty przeprowadzenia kontroli. Jednocześnie wprowadzenie rekomendacji może przyczynić się do skuteczniejszego wykorzystania środków przeznaczonych na rozwiązywanie problemu bezdomności. Źródła finansowania – ew. BGK, gmina, Ministerstwo Pracy i Pomocy Społecznej.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Gmin, związków międzygminnych, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, organizacji pożytku publicznego i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego	

ROZDZIAŁ 5

Rekomendacje z obszaru zdrowie

- Rekomendacja nr 1** Zmiana w procedurze wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób bezdomnych.
- Rekomendacja nr 2** Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w miejscu pobytu osoby bezdomnej i przesłanie go do gminy miejsca zamieszkania osoby bezdomnej w rozumieniu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- Rekomendacja nr 3** Wprowadzenie możliwości prowadzenia punktów aptecznych w celu bezpłatnego wydawania leków
- Rekomendacja nr 4** Wprowadzenie nowego rodzaju placówki leczenia uzależnienia od alkoholu w postaci oddziału przerywania ciągów alkoholowych.
- Rekomendacja nr 5** Obowiązek przyjęcia osoby z nieznacznym poziomem stężenia alkoholu we krwi przez podmioty lecznicze wykonujące świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu
- Rekomendacja nr 6** Opracowanie Programu zdrowotnego „Zdrowie dla Osób Bezdomnych”

Rekomendacja nr 1

KOMPONENT GSWB	ZDROWIE		
OBSZAR	ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH DLA OSÓB BEZDOMNYCH.		
REKOMENDACJA (opis) Zmiana w procedurze wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób bezdomnych.	<p>Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia zmiany w procedurze wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o której mowa w art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.</p> <p>Z informacji ze szpitali, organizacji pozarządowych oraz ośrodków pomocy społecznych wynika, że wzrasta skala sytuacji gdzie osoby nieubezpieczone, bezdomne, nie chcą podejmować współpracy z pomocą społeczną, trafiają osoby o nie ustalonej tożsamości lub niemożliwe jest wypełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 54 pkt. 2, 3 i 4 ww. ustawy tj. realizacji wywiadu środowiskowego (np. gdy osoba trafia do szpitala w weekend lub korzysta z opieki w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym i zaraz po skorzystaniu z usług odchodzą/wypisują się). Wszystkie te sytuacje uniemożliwiają realizację wywiadu środowiskowego, a także refundację kosztów świadczeń zdrowotnych przez szpitale, placówki lecznicze.</p> <p>Rekomenduje się, aby w przypadku, kiedy nie jest możliwe przeprowadzenie wywiadu środowiskowego z osobą, której ustalone są dane i PESEL, wywiad środowiskowy przeprowadzany był z rodziną lub innymi najbliższymi osobami, co umożliwiłoby wydanie decyzji przez wójta, burmistrza, prezydenta, potwierdzającej prawo do świadczeń zdrowotnych.</p> <p>Niemożność przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego nie powinna stanowić przesłanki do odmowy wydania decyzji, o której mowa w art. 54 ust. 1 ww. ustawy, potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Ustaleń niezbędnych do wydania ww. decyzji powinno dokonywać się w oparciu o wszelkie inne dostępne źródła informacji. Oceny sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej powinno dokonywać się w szczególności na podstawie informacji od sąsiadów, rodziny, na podstawie rozeznania środowiska, tak aby były one wystarczające do sformułowania przez pracownika socjalnego wniosków i konkluzji.”</p> <p>Wprawdzie rekomendowane rozwiązanie nie rozwiązuje sytuacji, kiedy nieustalona jest tożsamość osoby, jednak jak relacjonują pomorskie szpitale takich sytuacji jest zdecydowanie mniej.</p>		
	<table border="0"> <tr> <td>Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.</td> <td>Konieczność nowego aktu prawnego: Nie ma konieczności tworzenia nowego aktu prawnego.</td> </tr> </table>	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.	Konieczność nowego aktu prawnego: Nie ma konieczności tworzenia nowego aktu prawnego.
Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.	Konieczność nowego aktu prawnego: Nie ma konieczności tworzenia nowego aktu prawnego.		
ZAKRES OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI	<p>Ustawy: Art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.).</p> <p>Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).</p>		
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA			
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wprowadzenie zmiany w procedurze wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych umożliwi skorzystanie ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez tą część osób bezdomnych i nieubezpieczonych, których ustalone są dane i PESEL, gdzie nie jest możliwe przeprowadzenie z nimi wywiadu środowiskowego. Tym samym umożliwi otrzymania refundacji kosztów świadczeń zdrowotnych przez szpitale, placówki lecznicze.		
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Domyślne ubezpieczenie wszystkich korzystających z opieki zdrowotnej.		
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?			
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Podmiotów, które zatrudniają pracowników socjalnych, przeprowadzających rodzinne wywiady środowiskowe, szpitale, placówek leczniczych.		

Rekomendacja nr 2

KOMPONENT GSWB	ZDROWIE
OBSZAR	WYWIAD ŚRODOWISKOWY.
REKOMENDACJA (opis) Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w miejscu pobytu osoby bezdomnej i przesłanie go do gminy miejsca zamieszkania osoby bezdomnej.	Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia obowiązku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w miejscu pobytu osoby bezdomnej i przesłanie go do gminy miejsca zamieszkania osoby bezdomnej w rozumieniu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r., poz. 182, z późn.zm.); 2) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).
	Konieczność nowego aktu prawnego: Nie ma konieczności tworzenia nowego aktu prawnego.
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI	Ustawy: 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r., poz. 182) 2) Art. 54 ust. 1-3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.).
	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)	
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w miejscu pobytu osoby bezdomnej i przesłanie go do gminy miejsca zamieszkania osoby bezdomnej w rozumieniu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ureguluje problem związany z właściwym miejscowo podmiotem, który ma przeprowadzić wywiad środowiskowy dla osoby bezdomnej.
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Z rekomendacją będą się wiązały koszty osobowe przeprowadzenia wywiadu oraz koszty wysłania wywiadu środowiskowego do gminy właściwej do wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja?	Podmiotów które zatrudniają pracowników socjalnych, przeprowadzających rodzinne wywiady środowiskowe.

Rekomendacja nr 3

KOMPONENT GSWB	ZDROWIE
OBSZAR	PUNKTY APTECZNE.
REKOMENDACJA (opis) Punkty apteczne w celu bezpłatnego wydawania leków.	Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia możliwości prowadzenia punktów aptecznych w celu bezpłatnego wydawania leków dla osób spełniających kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Proponuje się, aby: 1) tworzenie punktów aptecznych dopuszczalne było również poza obszarami wiejskimi; 2) wyłączona była możliwość pobierania opłat za udzielenie zezwolenia na prowadzenie punktów aptecznych udostępniających za darmo leki; 3) była możliwość przyjmowania przez punkty apteczne leków z darowizn, nie wyłącznie z obrotu hurtowego
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.)
	Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga wydania nowego aktu prawnego.
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI	Ustawy: ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2008 r., Nr 45, poz. 271, z późn. zm.) – art. 65, 68, 70 -72.
	Rozporządzenia: Brak
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)	
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wprowadzenie możliwości prowadzenia punktów aptecznych dla osób spełniających kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej.
\Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Tak – darmowe leki wydawane w istniejących aptekach (wymaga zmiany prawa).
Jakież koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Przy założeniu, że punkty będą dostawać leki w postaci darowizn nie wiążą się z tym koszty finansowe.
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja?	Punkty apteczne, Ministerstwo Zdrowia, podmioty dokonujące pomocy humanitarnej produktów leczniczych i wyrobów medycznych

Rekomendacja nr 4

KOMPONENT GSWB	ZDROWIE
OBSZAR	PLACÓWKI LECZENIA UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU.
REKOMENDACJA (opis) Wprowadzenie nowego rodzaju placówki leczenia uzależnienia od alkoholu w postaci oddziału przerywania ciągów alkoholowych.	<p>Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia nowego rodzaju placówki leczenia uzależnienia od alkoholu w postaci oddziału przerywania ciągów alkoholowych, w celu podjęcia leczenia osób u których występuje stężenie alkoholu we krwi, gdyż w chwili obecnej podmioty lecznicze wykonujące świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu odmawiają przyjęcia pacjentów ze stężeniem alkoholu we krwi.</p>
	<p>Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi (Dz. U. z 2012 r., poz.734).</p>
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI	<p>Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga tworzenia nowego aktu prawnego.</p>
	<p>Ustawy: Art. 22 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r., poz. 1356, z późn. zm.)</p>
	<p>Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi (Dz. U. z 2012 r., poz.734)</p>
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)	
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wprowadzenie nowego rodzaju placówki leczenia uzależnienia od alkoholu w postaci oddziału przerywania ciągów alkoholowych w celu podjęcia leczenia osób, u których występuje stężenie alkoholu we krwi.
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Tak – określić ilość stężenia alkoholu we krwi od jakiej będzie uzależnione przyjęcie uzależnionego do obecnie istniejących placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Koszt utworzenia nowych oddziałów – źródła finansowania zgodnie zakresem działania z art. 22 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. zarząd województwa.
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu, zarządów województw.

Rekomendacja nr 5

KOMPONENT GSWB	ZDROWIE
OBSZAR	SPRAWOWANIE OPIEKI NAD UZALEŻNIONYMI OD ALKOHOLU.
REKOMENDACJA (opis) Obowiązek przyjęcia osoby z nieznacznym poziomem stężenia alkoholu we krwi (tj. nieprzekraczającym stężenia określonego w art. 115 § 16 Kodeksu karnego) przez podmioty lecznicze.	<p>Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy wprowadzenia obowiązku przyjęcia osoby z nieznacznym poziomem stężenia alkoholu we krwi (tj. nieprzekraczającym stężenia określonego w art. 115 § 16 Kodeksu karnego) przez podmioty lecznicze wykonujące świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu</p>
	<p>Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Zmiana rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 734)</p>
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI	<p>Konieczność nowego aktu prawnego: Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego.</p>
	<p>Ustawy: 1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356, z późn. zm.) 2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. 1997 Nr 88, poz. 553, z późn. zm.)</p>
	<p>Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi (Dz. U. z 2012 r., poz.734)</p>
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)	
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wprowadzenie obowiązku przyjęcia osoby z nieznacznym poziomem stężenia alkoholu we krwi przez podmioty lecznicze wykonujące świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu.
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Tak – określić ilość stężenia alkoholu we krwi od jakiej będzie uzależnione przyjęcie uzależnionego.
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Wprowadzenie rekomendowanej co do zasady nie powinno spowodować kosztów, tym niemniej na obecnym etapie rzeczywistych kosztów nie da się przewidzieć, choć nie wydaje się aby były znaczne.
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Placówek w rozumieniu ww. rozporządzenia.

Rekomendacja nr 6

KOMPONENT GSWB	ZDROWIE	
OBSZAR	PROGRAM ZDROWOTNY „ZDROWIE DLA OSÓB BEZDOMNYCH”.	
REKOMENDACJA (opis) Opracowanie Programu zdrowotnego „Zdrowie dla Osób Bezdomnych” .	<p>Charakterystyka: Rekomendacja dotyczy opracowania Programu zdrowotnego „Zdrowie dla Osób Bezdomnych”. Narodowy Program Zdrowia 2007-2015 przyjęty przez Radę Ministrów 15 maja 2007 r. przewiduje w 8. celu strategicznym zmniejszenie nierówności w zdrowiu w grupach o gorszym statusie zdrowotnym, w środowiskach zaniedbanych materialnie, ze znaczną skalą bezrobocia, w regionach i ośrodkach lokalnych z gorszymi wskaźnikami jakości środowiska naturalnego, w regionach i ośrodkach lokalnych z gorszą infrastrukturą, utrudniającą dostęp do placówek zdrowotnych. Ponadto, treść przepisu art. 48 § 2 pkt. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stanowi, że program może dotyczyć problemów zdrowotnych dotyczących całej lub określonej grupy świadczeniobiorców przy istniejących możliwościach ich eliminowania bądź ograniczania. Niewątpliwie, osoby bezdomne, nieubezpieczone – bez prawa do świadczeń finansowanych ze środków publicznych, w wybranych sytuacjach (przy braku możliwości natychmiastowej możliwości wdrożenia procedury) i jednocześnie wymagających pilnej ambulatoryjnej pomocy medycznej mogłyby ją uzyskać w placówkach, które wystąpiły i uzyskały środki pochodzące z finansowania z Programu. Programy zdrowotne mogą opracowywać, wdrażać, realizować i finansować ministrowie, jednostki samorządu terytorialnego lub NFZ.</p>	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Rekomendacja nie będzie wymagała zmiany obecnie obowiązujących przepisów.	Konieczność nowego aktu prawnego: Opracowanie Programu zdrowotnego „Zdrowie dla Osób Bezdomnych”.
ZAKRES OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI	Ustawy: Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027) – art. 48.	Rozporządzenia: Brak
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Stworzenie mechanizmu finansowania i ułatwienie możliwości udzielania świadczeń osobie bezdomnej, które trzeba traktować jako pierwszy krok w ścieżce wychodzenia z bezdomności i zapobiegania pogorszeniu stanu zdrowia. Działanie takie może zapobiegać ponoszeniu dalszych kosztownych zabiegów medycznych (hospitalizacje, operacje, oprotezowania), a także ograniczeniu szerzenia się chorób zakaźnych, a także zmniejszeniu liczby pacjentów bezdomnych korzystających ze szpitalnych oddziałów ratunkowych.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie ma żadnych.	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakich źródeł finansowania?	Można uznać, że koszty są trudne do oszacowania w związku z brakiem realnych danych wyjściowych dotyczących sprawowania opieki zdrowotnej na rzecz osób bezdomnych. Wiele zakładów opieki zdrowotnej zniechęca osoby bezdomne do korzystania ze swoich usług ze względu na faktyczną nier refundowalność ponoszonych kosztów. Można przewidzieć różne źródła finansowania (art. 48), choć za właściwe uznać można MPiPS oraz MZ.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Jednostki samorządu terytorialnego, instytucje rządowe.	

6

ROZDZIAŁ 6

Rekomendacje z obszaru zatrudnienia i edukacji

POMOC I INTEGRACJA SPOŁECZNEJ:

Rekomendacja nr 1 wskazówki do wdrażania Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności - autodiagnoza, trening ekonomiczny, aktywizacja społeczna oraz trening pracy;

Rekomendacja nr 2 wprowadzenie do systemu pomocy społecznej nowej specjalności „asystent osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością”.

RYNEK PRACY

Rekomendacja nr 3 wprowadzenie do systemu publicznych służb zatrudnienia nowej specjalności „trener pracy osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością”.

Rekomendacja nr 4 wprowadzenie do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nowego instrumentu rynku pracy - programy specjalne dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością .

Rekomendacja nr 5 wprowadzenie definicji dla programów specjalnych dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

Rekomendacja nr 6 wprowadzenie zmian w trybie inicjowania i organizowania programów specjalnych (ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy art. 66a).

Rekomendacja nr 7 wprowadzenie zmian w trybie i organizacji programów specjalnych (rozporządzenie) – nowy rodzaj analiz poprzedzających wprowadzenie programu specjalnego.

Rekomendacja nr 8 nowa forma zatrudnienia osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tzw. „Wspierane miejsce pracy osoby bezdomnej”.

Rekomendacja nr 9 zmiana organizacji prac społecznie użytecznych w odniesieniu do osób bezdomnych.

ZATRUDNIENIE SOCJALNE

Rekomendacja nr 10 Wprowadzenie pakietu zmian do ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

EDUKACJA

Rekomendacja nr 11 Poszerzenie ustawowej listy podmiotów prowadzących kursy zawodowe.

Rekomendacja nr 12 Prowadzenie różnych form kształcenia ustawicznego wobec osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością przez centra integracji społecznej.

Rekomendacja nr 1

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA	
OBSZAR	POMOC SPOŁECZNA	
REKOMENDACJA: (opis) Wskazówki do wdrażania Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności (opracowywanego przez Grupę Ekspercką „Praca Socjalna”	Charakterystyka: Nowe elementy usług w zakresie Standardu „Zatrudnienie i Edukacja” powinny być uwzględniane w trakcie opracowywania oraz wdrażania Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności” (będącego propozycją Grupy Eksperckiej „Praca Socjalna”, powinny zostać przekazane do upowszechniania w drodze wytycznych Ministra Pracy i Polityki Społecznej.	
	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? Nie	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? Nie
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.)	Rozporządzenia: Brak
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Nowe elementy wdrażania usług standardu „Zatrudnienie i Edukacja”, zwłaszcza w zakresie usługi „aktywizacja społeczna” pozwalają uzyskać nową jakość współpracy z osobą bezdomną, realizującą IPWzB, a także uławiają wdrażanie założeń usługi „aktywizacja zawodowa” oraz usługi „wsparcie zatrudnienia osoby bezdomnej”.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Na obecnym etapie rzeczywistych kosztów nie da się przewidzieć, choć nie wydaje się aby były znaczne.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Ośrodków pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, innych służb realizujących działania pomocowe skierowane do osób bezdomnych.	

Rekomendacja nr 2

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA	
OBSZAR	POMOC SPOŁECZNA	
REKOMENDACJA: (opis) Wprowadzenie zawodu Asystenta oraz specjalizacji Asystent osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością	Charakterystyka: Asystowanie to metoda pracy socjalnej oparta na indywidualnym towarzyszeniu i wspieraniu osoby zmotywowanej do osiągania samodzielności życiowej, zgodnie z ustaloną z pracownikiem socjalnym drogą dochodzenia do tego celu, w czasie jakiego ta osoba potrzebuje. Asystent towarzyszy w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego, motywuje i dopinguje do podejmowania działań mających na celu poprawę i zmianę sytuacji socjalno-bytowej oraz monitoruje postępy w realizacji IPWB. Asystent stanowi wsparcie dla podstawowych działań pracowników socjalnych. Kierunek pracy wyznaczany jest przez zespół pracowników OPS/NGO przy udziale zainteresowanej osoby, która ma niezbywalne prawo do planowania, wybierania i uczestniczenia w procesie pomocy. Asystent nie może podejmować decyzji za osobę, z którą współpracuje oraz wyręczać ją w zadaniach, które powinny być przez nią zrealizowane. Asystent powinien pracować w danym odcinku czasowym maksymalnie z 10 osobami (w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej). Zakres czynności asystenta i czas pracy jaki przeznacza na spotkania z konkretnymi osobami jest ściśle uzależniony od diagnozy sytuacji danej osoby i planu pomocy opracowanego przez pracownika socjalnego. Asystent powinien pracować w zadaniowym czasie pracy, tak aby mógł elastycznie dostosować godziny pracy do indywidualnej sytuacji. Asystent powinien rozpoczynać swoją pracę z nie więcej niż 3 osobami i sukcesywnie zwiększać tę liczbę. Zaleca się, aby łączny czas pracy asystenta z daną osobą nie był krótszy niż 6 miesięcy. Asystent– propozycja nowego zawodu w systemie pomocy społecznej oraz specjalizacji w zakresie asystent osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością	
	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK – nowelizacja ustawy o pomocy społecznej, Nowy rozdział 2a – Inni pracownicy pomocy społecznej.	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.)	Rozporządzenia: PROJEKT
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Rekomendacja pozwoli na określenie: <ul style="list-style-type: none"> ■ kategorii osób mogących wykonywać zawód asystenta osoby bezdomnej; ■ poziomu wykształcenia osób zatrudnionych na stanowisku asystenta osoby bezdomnej; ■ instytucji i podmiotów mogących prowadzić szkolenia ■ zakresu merytorycznego programów szkoleń; ■ sposób prowadzenia superwizji pracy asystenta osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością. 	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Tak. Koszty kształcenia osób w zakresie nowego zawodu – asystent osoby bezdomnej. Koszty zatrudniania nowych pracowników obciążą budżety jednostek samorządów terytorialnych szczebla gminy i powiatu	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Organizacji pozarządowych,	

Rekomendacja nr 3

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA	
OBSZAR	RYNEK PRACY	
REKOMENDACJA: (opis) Zawód - Trener pracy osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością	<p>Charakterystyka: Zadaniem specjalisty „trenera pracy osoby bezdomnej” jest udzielanie pomocy w zdobyciu miejsca pracy poprzez m.in.: wskazanie źródeł pozyskania ofert pracy, kontakt z urzędem pracy w zakresie zatrudnienia subsydiowanego, uczestniczenie w procesie adaptacji w miejscu pracy oraz w motywowaniu do utrzymania się w zatrudnieniu. Trener pracy aktywnie uczestniczy w pozyskaniu dla swojego klienta ofert pracy dobranych jakościowo i zakresowo do jego potrzeb, możliwości i umiejętności z uwzględnieniem deficytów/dysfunkcji. Trener pracy pomaga przygotować dokumenty aplikacyjne w oparciu o informacje uzyskane od osoby dotyczące umiejętności zawodowych i praktycznych z przebiegu wykonywanej w przeszłości pracy, motywuje klienta do odbywania rozmów kwalifikacyjnych (może wspierać klienta idąc z nim na taką rozmowę). Trener pracy ściśle współpracuje z doradcą zawodowym zatrudnionym w urzędzie pracy. Po podjęciu przez osobę zatrudnienia powinien przez 2-3 miesiące monitorować sytuację poprzez kontakt z pracodawcą, częste spotkania i rozmowy z klientem, motywowanie go do utrzymania zatrudnienia, wskazywanie korzyści z pracy (np. finansowe i pozafinansowe). Czas współpracy trenera pracy z zatrudnioną osobą zależy od jej indywidualnej sytuacji. Z praktyki jednak wynika, że okres ten nie powinien być krótszy niż 6 miesięcy i w zasadzie powinien zakończyć się w momencie potwierdzenia utrzymania miejsca pracy przez klienta. Trener powinien zakończyć współpracę wówczas, kiedy będzie pewny, że klient samodzielnie, bez żadnego wsparcia z zewnątrz utrzyma podjęte zatrudnienie.</p>	
	<p>Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK – wprowadzenie zmian do ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 poz. 537, z późn. zm.)</p>	<p>Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE</p>
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIAZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	<p>Ustawy: Brak</p>	<p>Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 poz. 537, z późn. zm.)</p>
PRZEWDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	<p>Uzyskanie nowej formy wsparcia na etapie korzystania z usług: aktywizacji zawodowej i wspieranego miejsca pracy.</p>	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	<p>TAK, funkcję trenera pracy może pełnić asystent osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością pod warunkiem spełniania jednego z kryteriów: <ul style="list-style-type: none"> ■ Wykształcenie kierunkowe związane z rynkiem pracy np. doradca zawodowy, pośrednik pracy; ■ Odpowiednie kursy i szkolenia w zakresie problematyki rynku pracy. </p>	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?	<p>Koszty zatrudnienia osób na stanowisku trener pracy.</p>	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	<p>Rekomendacja dotyczy: NGO, OPS, PUP.</p>	

Rekomendacja nr 4

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA	
OBSZAR	RYNEK PRACY	
REKOMENDACJA: (Opis) Wprowadzenie zawodu trener pracy oraz specjalizacji trener pracy osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością	<p>Charakterystyka: Zadaniem specjalisty „trenera pracy osoby bezdomnej” jest udzielanie pomocy w zdobyciu miejsca pracy poprzez m.in.: wskazanie źródeł pozyskania ofert pracy, kontakt z urzędem pracy w zakresie zatrudnienia subsydiowanego, uczestniczenie w procesie adaptacji w miejscu pracy oraz w motywowaniu do utrzymania się w zatrudnieniu. Trener pracy aktywnie uczestniczy w pozyskaniu dla swojego klienta ofert pracy dobranych jakościowo i zakresowo do jego potrzeb, możliwości i umiejętności z uwzględnieniem deficytów/dysfunkcji. Trener pracy pomaga przygotować dokumenty aplikacyjne w oparciu o informacje uzyskane od osoby dotyczące umiejętności zawodowych i praktycznych z przebiegu wykonywanej w przeszłości pracy, motywuje klienta do odbywania rozmów kwalifikacyjnych (może wspierać klienta idąc z nim na taką rozmowę). Trener pracy ściśle współpracuje z doradcą zawodowym zatrudnionym w urzędzie pracy. Po podjęciu przez osobę zatrudnienia powinien przez 2-3 miesiące monitorować sytuację poprzez kontakt z pracodawcą, częste spotkania i rozmowy z klientem, motywowanie go do utrzymania zatrudnienia, wskazywanie korzyści z pracy (np. finansowe i pozafinansowe). Czas współpracy trenera pracy z zatrudnioną osobą zależy od jej indywidualnej sytuacji. Z praktyki jednak wynika, że okres ten nie powinien być krótszy niż 6 miesięcy i w zasadzie powinien zakończyć się w momencie potwierdzenia utrzymania miejsca pracy przez klienta. Trener powinien zakończyć współpracę wówczas, kiedy będzie pewny, że klient samodzielnie, bez żadnego wsparcia z zewnątrz utrzyma podjęte zatrudnienie.</p>	
	<p>Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK – wprowadzenie zmian do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 poz. 537, z późn. zm.)</p>	<p>Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE</p>
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIAZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	<p>Ustawy: Brak</p>	<p>Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 poz. 537, z późn. zm.)</p>
PRZEWDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	<p>Uzyskanie nowej formy wsparcia na etapie korzystania z usług: aktywizacji zawodowej i wspieranego miejsca pracy.</p>	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	<p>TAK, funkcję trenera pracy może pełnić asystent osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością pod warunkiem spełniania jednego z kryteriów: <ul style="list-style-type: none"> ■ Wykształcenie kierunkowe związane z rynkiem pracy np. doradca zawodowy, pośrednik pracy; ■ Odpowiednie kursy i szkolenia w zakresie problematyki rynku pracy. </p>	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?	<p>Koszty zatrudnienia osób na stanowisku trener pracy.</p>	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	<p>Rekomendacja dotyczy: NGO, OPS, PUP.</p>	

Rekomendacja nr 5

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA		
OBSZAR	RYNEK PRACY		
REKOMENDACJA: (opis) Nowa kategoria osób uznanych za grupy będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Charakterystyka: W ramach przepisu art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia wymienia się kilka grup osób wobec których można stosować specjalne programy rynku pracy (art. 66a). Szczególną grupą osób są także osoby bezdomne które realizują IPWzB.		
	<table border="0"> <tr> <td> Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK - dotyczy to ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (przepis art. 49). Proponuje się wprowadzenie dodatkowego art. 49b. </td> <td> Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE </td> </tr> </table>	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK - dotyczy to ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (przepis art. 49). Proponuje się wprowadzenie dodatkowego art. 49b.	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE
Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK - dotyczy to ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (przepis art. 49). Proponuje się wprowadzenie dodatkowego art. 49b.	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE		
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	<table border="0"> <tr> <td> Ustawy: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.). </td> <td> Rozporządzenia: NIE </td> </tr> </table>	Ustawy: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.).	Rozporządzenia: NIE
Ustawy: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.).	Rozporządzenia: NIE		
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Wprowadzenie do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nowego przepisu art. 49b.		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Działania pomocowe wobec grupy osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością zostałyby wzmocnione poprzez nowy instrument rynku pracy – programy specjalne, organizowane przez starostę. Warunkiem udziału w tych programach byłoby, potwierdzenie przez ośrodek pomocy społecznej - realizacji IPWzB Wprowadzenie dodatkowego instrumentu rynku pracy byłoby wskazane z uwagi na współpracę instytucjonalną podmiotów odpowiedzialnych za lokalną sytuację osób uznanych za grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy, a także z uwagi na proponowaną nową specjalność pracownika socjalnego - trenera pracy osoby bezdomnej i zagrożonej bezdomnością". Programy specjalne to szczególna forma aktywizacji zawodowej, która może być inicjowana przez Starostę przy współpracy z innymi podmiotami, zajmującymi się problematyką rynku pracy. W przypadku osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością zakłada się współpracę z wieloma nietypowymi partnerami, np. spółdzielniami mieszkaniowymi, a także organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania bezdomności. Należy zatem rozszerzyć listę współpracujących podmiotów poza obecnie obowiązującą w art. 24 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy.		
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	NIE		
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Koszty organizacji programów specjalnych finansowanych z Funduszu Pracy.		
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, publiczne służby zatrudnienia, organizacje pozarządowe.		

Rekomendacja nr 6

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA		
OBSZAR	RYNEK PRACY		
REKOMENDACJA: (opis) Nowy instrument rynku pracy – programy specjalne dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością	Charakterystyka: Propozycja objęcia osób bezdomnych/zagrożonych bezdomnością specjalnym instrumentem rynku pracy, jakim są programy specjalne, uznanych za będące w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy wymaga wprowadzenia nowej definicji tego instrumentu.		
	<table border="0"> <tr> <td> Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK - dotyczy to ustawy z dn. 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (przepis art. 2 ust. 1). Proponuje się wprowadzenie dodatkowego przepisu: art. 2 ust.1 pkt 27d. </td> <td> Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE </td> </tr> </table>	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK - dotyczy to ustawy z dn. 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (przepis art. 2 ust. 1). Proponuje się wprowadzenie dodatkowego przepisu: art. 2 ust.1 pkt 27d.	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE
Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK - dotyczy to ustawy z dn. 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (przepis art. 2 ust. 1). Proponuje się wprowadzenie dodatkowego przepisu: art. 2 ust.1 pkt 27d.	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE		
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	<table border="0"> <tr> <td> Ustawy: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.). </td> <td> Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 401, z późn. zm.) </td> </tr> </table>	Ustawy: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 401, z późn. zm.)
Ustawy: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 401, z późn. zm.)		
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Wprowadzenie nowego przepisu art. 2 ust.1 pkt. 27d do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Wprowadzenie dodatkowego instrumentu rynku pracy wskazane jest z uwagi na możliwość zorganizowania dla tych grup osób, odrębnych form zatrudnienia subsydiowanego, mających na celu aktywizację społeczną i zawodową, skutkującą zatrudnieniem stałym.		
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	NIE		
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	Koszty organizacji programów specjalnych finansowanych z Funduszu Pracy (rekompensata dla wpływów do budżetu państwa z tytułu nieopłacania czynszów)		
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Publicznych służb zatrudnienia, Organizacji pozarządowych,		

Rekomendacja nr 7

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA	
OBSZAR	RYNEK PRACY	
REKOMENDACJA: (opis) Wprowadzenie zmian w trybie inicjowania i organizowania programów specjalnych (art.66a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)	Charakterystyka: Propozycja objęcia osób bezdomnych/zagrożonych bezdomnością specjalnym instrumentem rynku pracy, jakim są programy specjalne, uznanych za będące w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy wymaga wprowadzenia nowych reguł ich organizacji przez starostę.	
	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK - dotyczy to ustawy z dn. 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (przepis 66a). Proponuje się wprowadzenie dodatkowego przepisu uzupełniającego.	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.).	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 401, z późn. zm.)
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Wprowadzenie nowego brzmienia przepisu art. 66a do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Wprowadzenie dodatkowego instrumentu rynku pracy wymaga określenia trybu i sposobu jego inicjowania oraz organizowania.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	NIE	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?	Koszty organizacji programów specjalnych finansowanych z Funduszu Pracy (rekompensata dla wpływów do budżetu państwa z tytułu nieopłacania czynszów)	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Publicznych służb zatrudnienia, Organizacji pozarządowych.	

Rekomendacja nr 8

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA	
OBSZAR	RYNEK PRACY	
REKOMENDACJA: (opis) Nowy rodzaj analiz poprzedzających uruchomienie programu specjalnego	Charakterystyka: Propozycja dotyczy wprowadzenia nowego rodzaju analiz (diagnoz), które muszą być wykonane z uwagi na zamiar inicjowania programu specjalnego. W przypadku propozycji programów specjalnych dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością konieczne jest przeprowadzenie analiz przy współudziale ośrodka pomocy społecznej.	
	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK - dotyczy to rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 401, z późn. zm.) – przepis § 2, 3 i 6 niniejszego rozporządzenia.	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIĄZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: NIE	Rozporządzenia: TAK - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 401, z późn. zm.)
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Wprowadzenie zmian w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 401, z późn. zm.)	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Wprowadzenie nowej jakości współpracy publicznych służb zatrudnienia i ośrodków pomocy społecznej przy rozpatrywaniu problemów grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy, która jednocześnie realizuje IPWzB.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	NIE	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakie źródła finansowania?	Koszty organizacji programów specjalnych finansowanych z Funduszu Pracy (rekompensata dla wpływów do budżetu państwa z tytułu nieopłacania czynszów)	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy: Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Publicznych służb zatrudnienia, Organizacji pozarządowych,	

Rekomendacja nr 9

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA
OBSZAR	RYNEK PRACY
<p>REKOMENDACJA (opis) Nowy forma zatrudnienia osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tzw. „Wspierane miejsce pracy osoby bezdomnej”</p>	<p>Charakterystyka: Wobec trudności tworzenia miejsc pracy dla osób bezdomnych, dysponujących opinią pracownika socjalnego o gotowości do pracy lub potwierdzającej zakończenie udziału w usługach aktywizacji społecznej i zawodowej, a także stworzenia specjalnych zachęt dla przedsiębiorców gwarantujących im ekonomiczność przedsięwzięcia (refundacje kosztów) oraz tworzących gwarancje udziału asystenta / trenera pracy, wskazanym jest wprowadzenie nowego instrumentu rynku pracy, skierowanego wyłącznie do tej grupy osób. Nowy instrument polegałby na utworzeniu nowego miejsca pracy na podstawie trójstronnego kontraktu pomiędzy: pracodawcą – PUP – OPS lub NGO. W ramach takiego kontraktu gwarantowano by utworzenie miejsca pracy z jednoczesnym refundowaniem pracodawcy ze środków Funduszu Pracy 100% kosztów wynagrodzenia w wysokości minimalnego wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne (regresywnie od 13. miesiąca). Kontrakt gwarantowałby przedsiębiorcy występowanie w okresie 12-36 miesięcy także asystenta osoby bezdomnej w roli trenera pracy.</p>
<p>Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? Tak. Rekomendacja dotyczy to ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</p>	<p>Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE</p>
<p>ZAKRES LEGISLACJI OBOWIAZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)</p>	<p>Ustawy: Ustawa z dn. 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy: 1) Wprowadzenie zmiany do przepisu art. 2 ust.1 – definicja instrumentu, 2) Wprowadzenie zmiany do przepisu art.2 ust.3 pkt.1 – wykonywanie badań lekarskich przed skierowaniem osoby bezdomnej do utworzonego „wspieranego miejsca pracy” 3) Wprowadzenie zmiany w art. 49 – rozszerzenie katalogu osób uznanych za grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy 4) Wprowadzenie nowego przepisu 61c – określającego sposób organizacji wspieranego miejsca pracy osoby bezdomnej, realizującej IPZWB.</p> <p>Rozporządzenia: NIE</p>
<p>PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona</p>	<p>Wprowadzenie nowego brzmienia przepisu art. ,2, 49 i 61c do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</p>
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)	
<p>Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?</p>	<p>Poprzez wprowadzenie nowego instrumentu rynku pracy skłoniono by większą liczbę takich instytucji jak: OPS, NGO, a także PUP do poszukiwania na lokalnym rynku pracy takich pracodawców, którzy decydowaliby się na tworzenie miejsc pracy dla osób bezdomnych i udziału asystentów tych osób w trakcie trwania zatrudnienia (trener pracy). Ponadto, pozwoliłoby to zwiększyć liczbę aktywizowanych osób bezdomnych z gwarancją asystentury.</p>
<p>Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?</p>	<p>Tak, ale obecne instrumenty nie gwarantują pracodawcom kontaktu z asystentami osób bezdomnych</p>
<p>Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?</p>	<p>Zwiększenie wydatków Funduszu Pracy (refundacje)</p>
<p>Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja</p>	<p>Pracodawców, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe urzędy pracy, organizacje pozarządowe, podmiotów ekonomii społecznej</p>

Rekomendacja nr 10

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA
OBSZAR	AKTYWIZACJA ZAWODOWA
<p>REKOMENDACJA (opis) Zmiana organizacji prac społecznie użytecznych w odniesieniu do osób bezdomnych</p>	<p>Charakterystyka: Dotychczasowy tryb organizacji prac społecznie użytecznych przewiduje, że na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa, w wymiarze do 10 godzin w tygodniu. Propozycja zmiany zmierza do wprowadzenia reguły, że w przypadku osoby bezdomnej wykonywanie prac społecznie użytecznych może odbywać się na terenie gminy, która tej osobie udziela świadczeń pomocy społecznej. Oznacza to, że OPS udzielający pomocy i wsparcia osobie bezdomnej kieruje ją do odbycia prac społecznie użytecznych na swoim terenie bez uwzględniania właściwości wynikających z kryterium zamieszkiwania lub przebywania.</p>
<p>Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? Tak.</p>	<p>Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? Nie</p>
<p>ZAKRES LEGISLACJI OBOWIAZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)</p>	<p>Ustawy: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.).</p> <p>Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r., w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych</p>
<p>PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona</p>	<p>Zmiana obowiązującego przepisu: art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ; poprzez dodanie pkt 1a.</p>
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)	
<p>Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?</p>	<p>Rekomendacja rozwiązuje problem ograniczenia dostępu do prac społecznie użytecznych osobom bezdomnym kierowanym do placówek znajdujących się poza terenem gminy ich ostatniego stałego zameldowania zatem poza zasięgiem działania OPS, z którego pomocy korzystają.</p>
<p>Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?</p>	<p>NIE</p>
<p>Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?</p>	<p>Na obecnym etapie rzeczywistych kosztów nie da się przewidzieć, choć nie wydaje się aby były znaczne.</p>
<p>Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja</p>	<p>PUP, OPS, JST.</p>

Rekomendacja nr 11

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA
OBSZAR	ZATRUDNIENIE SOCJALNE
REKOMENDACJA (opis) Wprowadzenie do ustawy o zatrudnieniu pakietu zamian umożliwiających podniesienie jakości usług reintegracji społecznej i zawodowej przez centra i kluby integracji społecznej	<p>Charakterystyka: Pakiet proponowanych zmian ma na celu podniesienie jakości usług reintegracji społecznej i zawodowej a także stworzenie większych gwarancji w finansowaniu działalności centrów integracji społecznej, co wiąże się z propozycjami zmian do ustawy o zatrudnieniu socjalnym</p> <p>Wprowadzenie zmian w art. 1 ust. 2 pkt. 1 poprzez nowe brzmienie: „2. Przepisy ustawy stosuje się w szczególności do: 1) bezdomnych realizujących IPWzB, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, 2) uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, 3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej, 4) chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego, 5) długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, 6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, 7) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, 8) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, – którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.</p> <p>Wprowadzenie zmian w art. 5 ust.4 pkt. 1 poprzez nowe brzmienie: „4. Centrum jest obowiązane informować wojewodę o każdej zmianie danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 4, w corocznym sprawozdaniu;”</p> <p>Wprowadzenie zmian w art. 15 poprzez nadanie nowego pkt.3a w brzmieniu: „3a. Osoby które zakończy cały cykl szkoleniowy w CIS, a także osoby które przerwały go w trakcie, mają prawo ubiegać się o ponowne skierowanie do CIS. Jeśli decyzja o ponownym skierowaniu do CIS zostanie podjęta, cały cykl szkoleniowy takiej osoby zaczyna się od początku i traktowany jest jako nowe uczestnictwo.”</p> <p>Wprowadzenie zmiany brzmienia art. 12 pkt.2: „2. Na prośbę Kierownika Centrum wniosek, o którym mowa w ust. 1, podlega zaopiniowaniu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby kierowanej do uczestnictwa w Centrum po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego (rodzinnego).”</p> <p>Wprowadzenie zmiany brzmienia art. 15 ust.2: „2. Po pomyślnym zakończeniu okresu próbnego, kierownik Centrum, kwalifikuje uczestnika do uczestnictwa w zajęciach w Centrum. O decyzji swojej informuje kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej.”</p> <p>Wprowadzenie zmiany brzmienia art. 13 ust.2pkt.2: „2. Program powinien określać w szczególności: 1) zakres i formy reintegracji zawodowej i społecznej; 2) rodzaje sprawności psychospołecznych niezbędnych do podjęcia pracy oraz metody ich ćwiczenia; 3) osoby odpowiedzialne za realizację programu.”</p> <p>Wprowadzenie zmiany brzmienia art. 15 ust.6a: „6a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może przyznać mu dni wolne od zajęć w Centrum, za które przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. Uczestnik nabywa prawo do 2 dni wolnych od zajęć za każde ukończone 3 miesiące zatrudnienia socjalnego. Wymiar dni wolnych jest proporcjonalnie dzielony w zależności od ilości miesięcy uczestnictwa w zajęciach Centrum”.</p> <p>Wprowadzenie zmiany brzmienia art. 15 ust.7a: „7a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3 z okresem próbnym włącznie, za okres niezdolności do uczestniczenia w zajęciach wskutek choroby potwierdzonej przez lekarza, jednak nie dłuższy niż 14 dni, świadczenie integracyjne ulega zmniejszeniu o 1/40 za każdy dzień niezdolności. Za każdy kolejny dzień niezdolności do uczestniczenia w zajęciach w Centrum świadczenie nie przysługuje.”</p>

	Wprowadzenie nowego przepisu art. 15 ust.6b w brzmieniu: „6b. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może przyznać uczestnikowi urlop bezpłatny, za który świadczenie nie przysługuje”.	
	Wprowadzenie nowego przepisu art. 15 ust.9w brzmieniu: „9. Świadczenie integracyjne jest w całości wyłączone spod egzekucji komorniczej, za wyjątkiem egzekucji alimentacyjnej, w wysokości 40% świadczenia”.	
	Wprowadzenie nowego przepisu art. 5 ust. 4 pkt. 1 uzupełnienia w brzmieniu: „4. Centrum jest obowiązane informować wojewodę o każdej zmianie danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 4, w corocznym sprawozdaniu. Wzór druku zmian zostanie określony przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego”	
	Dodanie nowego przepisu art. 10a w brzmieniu: „Art. 10 a. 1. Po upływie dwudziestu czterech miesięcy od dnia podjęcia działalności oraz po zaakceptowaniu przez Wojewodę obu sprawozdań rocznych, złożonych w tym czasie przez CIS, działalność Centrum finansowana jest: 1) ze środków Funduszu Pracy, w części dotyczącej reintegracji zawodowej oraz świadczeń integracyjnych, o których mowa w art. 15, oraz motywacyjnej premii integracyjnej, o której mowa w art. 15a, w wysokości uzgodnionej w porozumieniu z właściwym powiatowym urzędem pracy na podstawie kosztów reintegracji w ostatnich dwóch latach, jednak w kwocie nieprzekraczającej wysokości przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale za miesiąc na jednego uczestnika. 2) ze środków budżetu gminy, w części dotyczącej reintegracji społecznej, w wysokości uzgodnionej w porozumieniu z właściwym wójtem, burmistrzem lub prezydentem właściwego dla uczestnika zgodnie z przepisami pomocy społecznej na podstawie kosztów reintegracji społecznej w ostatnich dwóch latach. „	
	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? Tak. Rekomendacja zostanie wpisana do obecnie już obowiązujących przepisów prawnych, ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, art. 1 ust.2 (zmiana brzmienia).	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? Rekomendacja nie wymaga stworzenia nowego aktu prawnego, wyłącznie zmiany jednego zapisu w istniejącej ustawie
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIAZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225, z późn. zm.).	Rozporządzenia:
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Zmiana obowiązują ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Rekomendacje pozwalają poprawić system świadczenia usług reintegracji społecznej i zawodowej przez centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	NIE	
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakiego źródła finansowania?	Z rekomendowaną zmianą wiążą się koszty finansowe, głównie po stronie Funduszu Pracy – świadczenie integracyjne oraz środków dotacji otrzymywanych przez jednostki zatrudnienia socjalnego .	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Centrów Integracji Społecznej oraz Klubów Integracji Społecznej (prowadzonych przez NGO lub JST), Urzędy Wojewódzkie	

Rekomendacja nr 11

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA		
OBSZAR	OŚWIATA I EDUKCJA		
REKOMENDACJA (opis) Poszerzenie ustawowej listy podmiotów prowadzących kursy zawodowe	Charakterystyka: Podmioty zatrudnienia socjalnego, a szczególnie centra integracji społecznej działające na mocy przepisów ustawy o zatrudnieniu socjalnym prowadzą działalność polegającą m.in. na: nabywaniu umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowaniu lub podwyższeniu kwalifikacji zawodowych; W grupie uczestników zajęć znajdują się osoby bezdomne, realizujące Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności. Zakwalifikowanie CIS do listy podmiotów mogących zgodnie z przepisami o oświacie prowadzić kursy zawodowe, pozwoliłoby prowadzić działania w obszarze edukacji zawodowej wobec tej specyficznej grupy dorosłych osób.		
	<table border="0"> <tr> <td>Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? Tak – ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - art. 68 a ust.2 oraz 68b.</td> <td>Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? Nie</td> </tr> </table>	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? Tak – ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - art. 68 a ust.2 oraz 68b.	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? Nie
Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? Tak – ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - art. 68 a ust.2 oraz 68b.	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? Nie		
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIAZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	<table border="0"> <tr> <td>Ustawy: Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95, poz. 425, z późn. zm.) .</td> <td>Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 186, z późn. zm.).</td> </tr> </table>	Ustawy: Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95, poz. 425, z późn. zm.) .	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 186, z późn. zm.).
Ustawy: Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95, poz. 425, z późn. zm.) .	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 186, z późn. zm.).		
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Zmiana obowiązują ustawy o systemie oświaty.		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Dzięki wprowadzeniu zmian na liście podmiotów prowadzących kursy zawodowe, można byłoby uzyskać efekt w postaci wykorzystania potencjału organizacyjno-ekonomicznego CIS-ów, które prowadzą swoje usługi wobec specyficznych grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym także wobec osób bezdomnych		
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Tak, alternatywnym rozwiązaniem jest korzystanie z obecnie obowiązującego ustawowego katalogu instytucji uprawnionych do prowadzenia kursów zawodowych. Jednakże, objęcie kompleksowymi działaniami przez CIS-y z wykorzystaniem możliwości prowadzenia przez nie kursów zawodowych osób bezdomnych, zlikwidowałoby problem dodatkowych czynności administracyjnych niezbędnych z punktu widzenia spełniania przez te osoby wymogu zarejestrowania w urzędzie pracy. Także metody pracy w CIS z osobami bezdomnymi, a więc kompleksowe oddziaływanie na postawy tych osób (zajęcia reintegracji społecznej) z połączeniem ich z możliwością organizacji kursów zawodowych przyniosłoby efekt synergii.		
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	W ramach posiadanych środków finansowych przez CIS, a także posiadanych możliwości organizacyjno-technicznych (sale i warsztaty) oraz kadrowych (instruktorzy nauki zawodu) możliwe byłoby organizowanie kursów zawodowych		
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej		

Rekomendacja nr 12

KOMPONENT GSWB	ZATRUDNIENIE I EDUKACJA		
OBSZAR	OŚWIATA I EDUKCJA		
REKOMENDACJA (opis) Prowadzenie różnych form kształcenia ustawicznego wobec osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością przez centra integracji społecznej	Charakterystyka: Kształcenie ustawiczne prowadzi się w następujących formach pozaszkolnych: (1) kwalifikacyjny kurs zawodowy, (2) kurs umiejętności zawodowych, (3) kurs kompetencji ogólnych, a także (4) turnus dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników. Te formy oddziaływania na sytuację osób bezdomnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym występują także w centrach integracji społecznej. Spełnienie rekomendacji nr 20 pozwoli także organizować praktyczną naukę zawodu przez centra integracji społecznej, które także zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym są pracodawcą, w tzw. II etapie indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego (tzw. zatrudnienie wspierane).		
	<table border="0"> <tr> <td>Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK – ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95 poz. 425 z późn. zm.) , art. 70</td> <td>Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE</td> </tr> </table>	Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK – ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95 poz. 425 z późn. zm.) , art. 70	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE
Czy wprowadzenie rekomendacji zmienia obowiązujące przepisy prawne? TAK – ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95 poz. 425 z późn. zm.) , art. 70	Czy wprowadzenie rekomendacji wymaga nowego aktu prawnego? NIE		
ZAKRES LEGISLACJI OBOWIAZUJĄCEJ OBECNIE – jakich już istniejących aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	<table border="0"> <tr> <td>Ustawy: Ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95 poz. 425 z późn. zm.) , art. 70.</td> <td>Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych(Dz. U. z 2012 r. poz. 186, z późn. zm.).</td> </tr> </table>	Ustawy: Ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95 poz. 425 z późn. zm.) , art. 70.	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych(Dz. U. z 2012 r. poz. 186, z późn. zm.).
Ustawy: Ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95 poz. 425 z późn. zm.) , art. 70.	Rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych(Dz. U. z 2012 r. poz. 186, z późn. zm.).		
PROPONOWANY SPOŚÓB WPROWADZENIA – w jaki sposób rekomendacja powinna zostać wprowadzona	Zmiana obowiązują ustawy o systemie oświaty.		
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany dzięki wprowadzeniu rekomendacji?	Dzięki wprowadzeniu zmian centra integracji społecznej będą mogły także świadczyć usługę „praktycznego przyuczenia do zawodu”, w tym szczególnie do młodych ludzi bezdomnych.		
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Tak, alternatywnym rozwiązaniem jest korzystanie z obecnie obowiązującego ustawowego katalogu instytucji uprawnionych do prowadzenia praktycznej nauki zawodu. Jednakże pozwoliłoby to objąć tymi działaniami edukacyjnymi także osoby bezdomne, będące uczestnikami zajęć reintegracji społecznej i zawodowej.		
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakież źródła finansowania?	W ramach posiadanych środków finansowych przez CIS, a także posiadanych możliwości organizacyjno-technicznych (sale i warsztaty) oraz kadrowych (instruktorzy nauki zawodu) możliwe byłoby organizowanie kursów zawodowych		
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej		

ROZDZIAŁ 7

Rekomendacje z obszaru streetworkingu

- Rekomendacja nr 1** objęcie wsparciem ludzi bezdomnych przebywających poza systemem instytucjonalnego wsparcia
- Rekomendacja nr 2** wprowadzenie nowej metody pomocy społecznej
- Rekomendacja nr 3** wprowadzenie nowego zawodu w pomocy społecznej
- Rekomendacja nr 4** wprowadzenie definicji streetworkingu i jego metodyki pracy

Rekomendacja nr 1

KOMPONENT GSWB	STREETWORKING	
OBSZAR	1. DEFINICJE W POMOCY SPOŁECZNEJ	
REKOMENDACJA (opis) Wprowadzenie do ustawodawstwa pojęcia pracy z ludźmi bezdomnymi przebywającymi poza systemem instytucjonalnego wsparcia prowadzonej w miejscu/środowisku ich aktualnego przebywania.	Charakterystyka: Aktualnie żadne przepisy regulujące sferę pomocy społecznej nie mówią wprost o jakimkolwiek wsparciu ludzi bezdomnych nieobjętych systemem instytucjonalnego wsparcia (ludzi bezdomnych z tzw. grupy bezdomności ulicznej). Wprowadzenie do ustawy tej formy pomocy społecznej musi się wiązać ze zdefiniowaniem streetworkingu jako metody pracy w środowisku ulicznym	Konieczność nowego aktu prawnego: Nie.
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak – ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej. Ustawy: Wprowadzenie nowego pojęcia do art. 6 z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Rozporządzenia: Nie
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wprowadzenie nowej definicji do art. 6 ustawy o pomocy społecznej pozwoli na właściwe zrozumienie pracy w środowisku ulicznym, jej znaczenia oraz umożliwi podejmowanie przez zainteresowane podmioty działań, w szczególności identyfikację i opis zgodnie z ustawą; zniknie konieczność nazywania pracowników środowisk ulicznych np. opiekunami.	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie – definicja wpisana w art. 6 jest punktem wyjścia do dalszych regulacji. Niewskazanie definicji w art. 6 może spowodować brak operacjonalizacji proponowanych rozwiązań lub nieprawidłowe ich identyfikowanie	
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakiego źródła finansowania?	Samo wprowadzenie definicji pracy w środowisku ulicznym nie wiąże się z żadnymi kosztami.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy: a) Instytucji polityki społecznej b) Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, c) Organizacji pozarządowych	

Rekomendacja nr 2

OBSZAR		2. ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ	
REKOMENDACJA (opis) Wprowadzenie do ustawodawstwa streetworkingu jako jednej z metod pomocy społecznej	Charakterystyka: Aktualnie żadne przepisy regulujące sferę pomocy społecznej nie definiują i nie regulują wsparcia metodą streetworkingu. Wydaje się konieczne wprowadzenie streetworkingu jako jednej z uznanych metod pomocy społecznej ze względu na efektywność tej metody.		
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak – ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej.	Konieczność nowego aktu prawnego: Nie	
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: wprowadzenie nowego pojęcia do art. 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej	Rozporządzenia: Nie	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wprowadzenie streetworkingu jako metody pracy z osobami potrzebującymi pozwoli właściwie rozumieć pracę w środowisku ulicznym oraz umożliwi podejmowanie przez zainteresowane podmioty działań, w szczególności identyfikację i opis zgodnie z ustawą; zniknie konieczność nazywania pracowników środowisk ulicznych np. opiekunami. Streetworking powinien być rozumiany jako metoda wsparcia w pracy z osobami bezdomnymi, ale może być również wykorzystywany do pracy z innymi osobami zagrożonymi wykluczeniem.		
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie		
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakiego źródła finansowania?	Samo wprowadzenie definicji pracy w środowisku ulicznym nie wiąże się z żadnymi kosztami.		
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy: a) Instytucji polityki społecznej b) Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, c) Organizacji pozarządowych		

Rekomendacja nr 3

OBSZAR		3. DEFINICJE W POMOCY SPOŁECZNEJ	
REKOMENDACJA (opis) Wprowadzenie nowego zawodu w pomocy społecznej - Streetworker bezdomności	Charakterystyka: Celowo jest wprowadzenie do ustawy o pomocy społecznej nowego zawodu w systemie pomocy społecznej – streetworkera bezdomności. Celem streetworkera bezdomności jest wykonanie pracy w zakresie zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym (nowo projektowane) w zakresie pomocy osobom bezdomnym Regulacja ma celu również określenie kwalifikacji/umiejętności niezbędnych do wykonywania pracy streetworkera oraz wskazanie zakresu przedmiotowego pracy wykonywane przez streetworkera.		
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak – zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Konieczność nowego aktu prawnego: Tak – przyjęcie rozporządzenia na podstawie nowo planowanego przepisu 122a dotyczącego metodologii pracy streetworkera	
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: wprowadzenie art. 122a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, W celu uregulowania nowych zawodów pomocy społecznej celowe jest wprowadzenie nowego rozdziału 2a „Inni pracownicy pomocy społecznej”	Rozporządzenia: Brak	
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)			
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wskazanie kwalifikacji i metodologii pracy streetworkera w przypadku stwierdzenia w diagnozie lokalnej problemu bezdomności na terytorium jednostki samorządu terytorialnego i uznania pracy streetworkera w środowisku osób bezdomnych za część gminnego programu rozwiązywania problemu bezdomności.		
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie - Zasadniczo przepis wprowadza nowy zawód do systemu pomocy społecznej, niezbędnego do planowania i wykonania działań w zakresie zadań obowiązkowych gminy o charakterze obowiązkowym.		
Jakie koszty finansowe wiążą się z rekomendacją? Jakiego źródła finansowania?	Koszty związane są głównie z zatrudnieniem streetworkera albo kosztem zlecenia zadania.		
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy: a) Instytucji polityki społecznej b) Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, c) Organizacji pozarządowych (w przypadku przyjmowania zleceń realizacji zadania)		

Rekomendacja nr 4

OBSZAR		4. DEFINICJE W POMOCY SPOŁECZNEJ
REKOMENDACJA (opis) Wprowadzenie definicji streetworkingu i jego metodyki pracy – Streetworking bezdomności	Charakterystyka: Celowe jest wprowadzenie do ustawy o pomocy społecznej metody pracy – streetworkingu w środowisku osób bezdomnych. Przepis nowo projektowanego artykułu wskazuje cele i metody streetworkingu. Jedną z metod jest praca z wykorzystaniem mapy miejsc niemieszkalnych, która może stać się ważnym instrumentem diagnostycznym w zakresie przeciwdziałania problemowi bezdomności.	
	Rekomendacja zmieniająca obecne przepisy: Tak – zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej	Konieczność nowego aktu prawnego: Tak – przyjęcie rozporządzenia na podstawie nowo planowanego przepisu 122a dotyczącego metodologii pracy streetworkera
ZAKRES OBOWIAZUJĄCEJ OBECNEJ LEGISLACJI – jakich aktów prawnych dotyczy rekomendacja (wymienić)	Ustawy: zmiana art. 45a i 122a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Rozporządzenia: Nowo projektowany art. 122a będzie zawierać delegację do stworzenia Rozporządzenia regulującego metody pracy w streetworkingu
PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA REKOMENDACJI (OCENA SKUTKÓW)		
Cel rekomendacji – jaki problem zostanie rozwiązany?	Wskazanie metod pracy w streetworkingu w przypadku stwierdzenia problemu bezdomności na terytorium jednostki samorządu terytorialnego	
Czy istnieją alternatywne opcje dla rekomendacji?	Nie - Zasadniczo przepis wprowadza nowy instrument pomocowy do systemu pomocy społecznej.	
Jakie koszty finansowe wiąże się z rekomendacją? Jakiego źródła finansowania?	Koszty związane są głównie z zatrudnieniem streetworkera albo kosztem zlecenia zadania.	
Jakich instytucji i podmiotów dotyczy rekomendacja	Rekomendacja dotyczy: a) Instytucji polityki społecznej b) Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, c) Organizacji pozarządowych (w przypadku przyjmowania zleceń realizacji zadania)	

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Barbara Godlewska
Monika Wójciak-Grzechnik
oraz
Ewa Bończak-Kucharczyk
Rafał Jaworski
Mirosław Maciejewski
Piotr Olech
Rafał Stenka

przy udziale Grup eksperckich oraz Grupy Zarządzającej zadania 4

Projekt systemowy „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” zadanie nr 4 w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi w tym: opracowanie modelu „Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności”

Publikacja dystrybuowana bezpłatnie

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

